

EUROPOS CENTRINIS BANKAS
BANKŲ PRIEŽIŪRA

BPM SREP metodika

2017 m. leidimas – taikoma nuo 2018 m.

vienodos sąlygos – aukšti priežiūros standartai – patikimas rizikos vertinimas

➤ Vienodos sąlygos

Priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo procesas (toliau – SREP, angl. *Supervisory Review and Evaluation Process*) atliekamas **trečią kartą** taikant:

- **bendrą metodiką,**
- **bendrą sprendimų priėmimo procesą,** leidžiantį plačiu mastu tarpusavyje palyginti panašias įstaigas ir atlikti horizontalią analizę.

➤ Aukšti priežiūros standartai

- Vadovaujamosi **EBI gairėmis dėl SREP** ir atsižvelgiama į BPM šalyse užfiksuotą geriausią patirtį bei tarptautinių subjektų rekomendacijas
- **Proporcingumas, lankstumas ir nuolatinis gerinimas**
- Priežiūros sprendimai – **ne tik papildomi kapitalo reikalavimai, bet ir papildomos priemonės** nustatomi atsižvelgiant į konkrečius bankų trūkumus

➤ Patikimas rizikos vertinimas

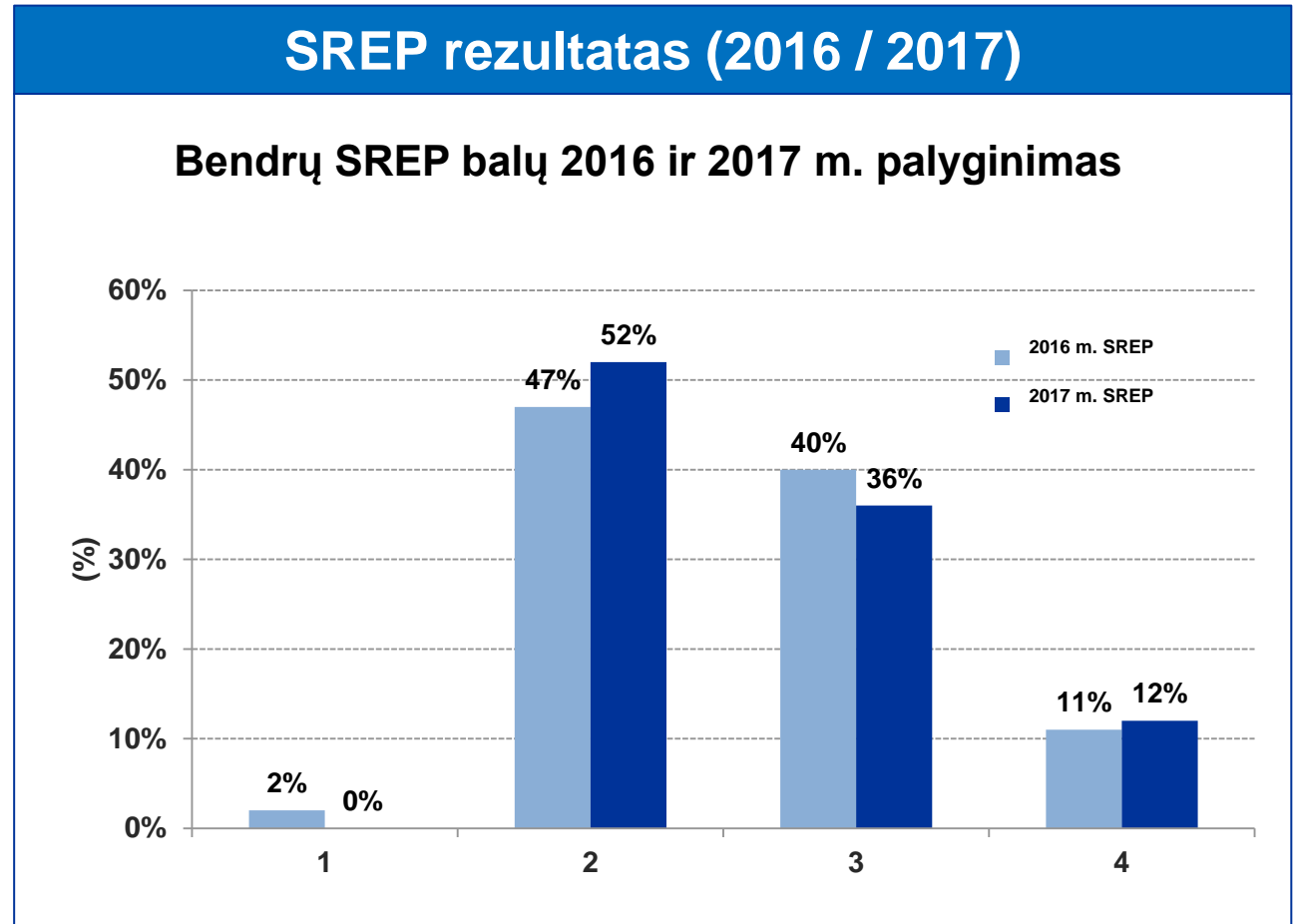
- **Derinama kiekybinis ir kokybinis vertinimai**
- Įstaigos gyvybingumas **vertinamas kompleksiskai** atsižvelgiant į įstaigos specifiką
- **Vertinama iš ateities perspektyvos,** pvz., 2016 m. testavimai nepalankiausiomis sąlygomis, IRRBB jautrumo analizė – 2017 m. testavimas nepalankiausiomis sąlygomis

Turinys

- 1 SREP – 2017 m. rezultatai
- 2 SREP – Teisinis pagrindas
- 3 SREP – Apžvalga
- 4 SREP – Metodika
- 5 SREP – Dabartinė padėtis

2017 m. BPM atliko trečią svarbių įstaigų devyniolikoje šalių SREP ciklą

- Palyginti su praėjusiais metais, rizikos lygis gana stabilus, todėl bendras rizikos profilis taip pat sąlyginai stabilus. Tačiau:
  - vis dar aktuali problema – pelningumas
  - dėmesys vis dar sutelktas į aukštą neveiksnių paskolų (NP) lygį
  - bankai turi gerinti savo ICAAP ir ILAAP

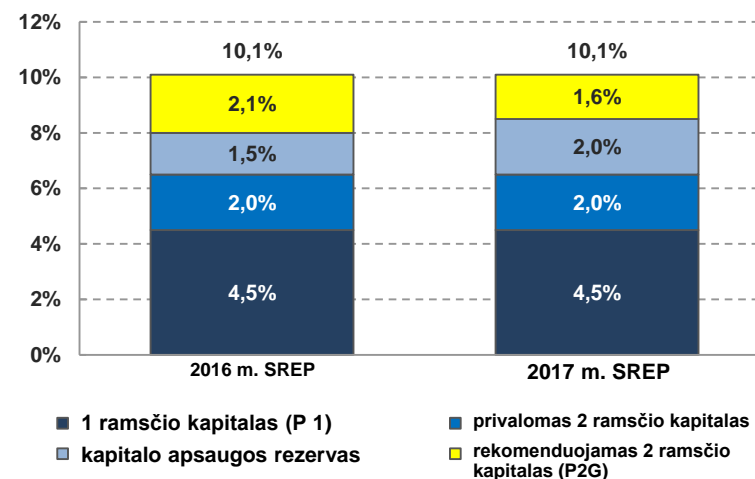
Pastabos.

- 2017 m. SREP rodikliai pagrįsti 105 bankų, dėl kurių galutinis 2017 m. SREP sprendimas priimtas 2017 m. lapkričio 30 d., duomenimis.
- 2016 m. SREP rodikliai pagrįsti 106 bankų, dėl kurių galutinis 2016 m. SREP sprendimas priimtas 2016 m. lapkričio 30 d., duomenimis; paskelbta BPM SREP metodikos buklete (2016 m. leidime).

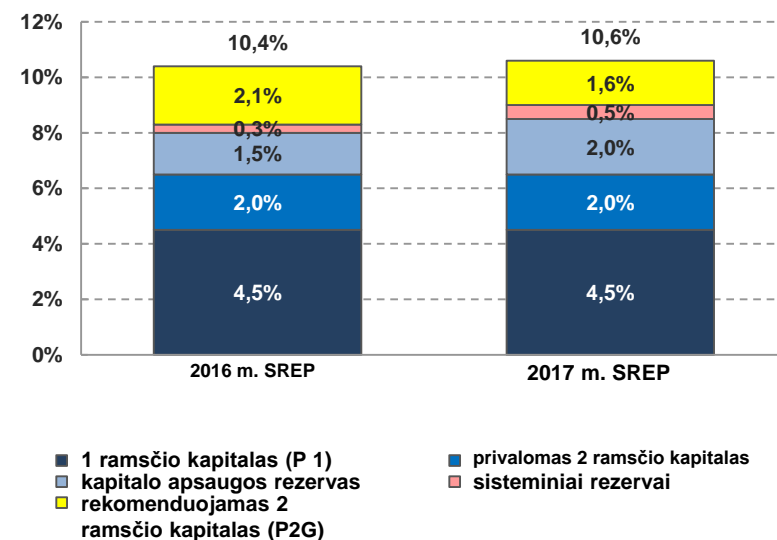
Lyginant 2016 ir 2017 m. SREP rezultatus, bendras 1 lygio nuosavo kapitalo (CET 1) poreikis iš esmės panašus

- Palyginti su praėjusiais metais, numatomas CET 1 poreikis (neįskaitant sisteminių rezervų) yra stabilus (10,1 %).
- Bendras CET 1 poreikis stabilus, tačiau yra daug pavienių padidėjimo ir sumažėjimo atvejų.

CET 1 poreikis (neįskaitant sisteminių rezervų)

CET 1 poreikis (įskaitant sisteminius rezervus)

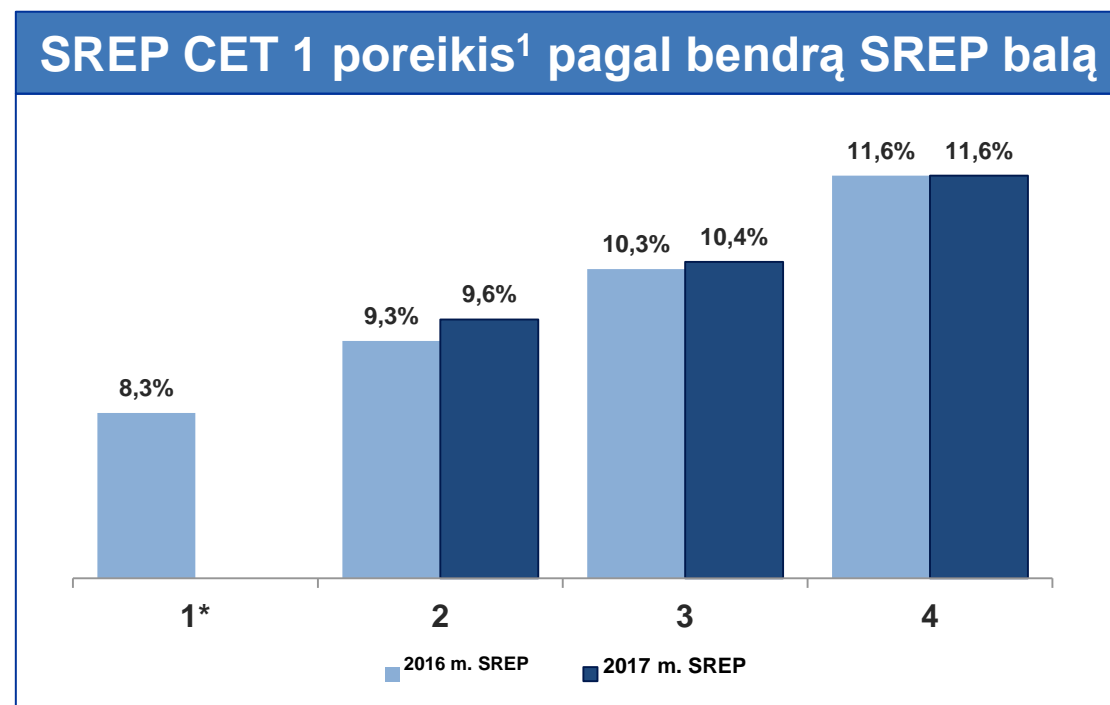

Pastabos.

- Paprastieji vidurkiai. Remiantis pagal riziką įvertinto turto svertiniais vidurkiais CET 1 poreikis, neįskaitant sisteminių rezervų, taip pat padidėja 10 bazinių punktų – nuo 9,5 % iki 9,6 %.
- CET 1 poreikis apskaičiuojamas neatsižvelgiant į potencialų poreikį padengti P 1 AT 1 ir T 2 kapitalo trūkumą.
- 2017 m. SREP rodikliai pagrįsti galutiniais 2017 m. SREP sprendimais, priimtais 2017 m. lapkričio 30 d.
- 2016 m. SREP rodikliai pagrįsti galutiniais 2016 m. SREP sprendimais, priimtais 2016 m. lapkričio 30 d., ir paskelbti BPM SREP metodikos buklete (2016 m. leidime).

SREP CET 1 poreikis pagal balus, palyginti su 2016 m.

- Palyginti su 2016 m. SREP pasiekimais, 2017 m. SREP CET 1 poreikis didėja atitinkamai didėjant SREP balams

¹ ramsčio kapitalas + 2 ramsčio reikalavimai + kapitalo apsaugos rezervas + rekomenduojamas 2 ramsčio kapitalas. Neįskaitant sisteminių rezervų (G-SII, O-SII ir sisteminio rizikos rezervo)

Pastabos.

- 2017 m. SREP rodikliai pagrįsti galutiniais 2017 m. SREP sprendimais, priimtais 2017 m. lapkričio 30 d.
- 2016 m. SREP rodikliai pagrįsti galutiniais 2016 m. SREP sprendimais, priimtais 2016 m. lapkričio 30 d., ir paskelbti BPM SREP metodikos buklete (2016 m. leidime).
- Pagal 2017 m. SREP rezultatus, nei vienos įstaigos bendras SREP balas nėra 1.

Likvidumo priemonės

Atlikus SREP 39 bankams numatytos **su likvidumu susijusios priemonės**

- 35 bankams nustatyti tik kokybiniai likvidumo reikalavimai. Reikalavimai yra skirtingi ir apima daug įvairių likvidumo rizikos valdymo aspektų, pvz., ILAAP tobulinimą.
- 2 bankams nustatyti kiekybiniai ir kokybiniai reikalavimai (pvz., likvidumo atsargos užsienio valiuta).
- 2 bankams nustatyti tik kiekybiniai likvidumo reikalavimai.

Kitos kokybinės priemonės

84 bankams numatytos **kokybinės priemonės**

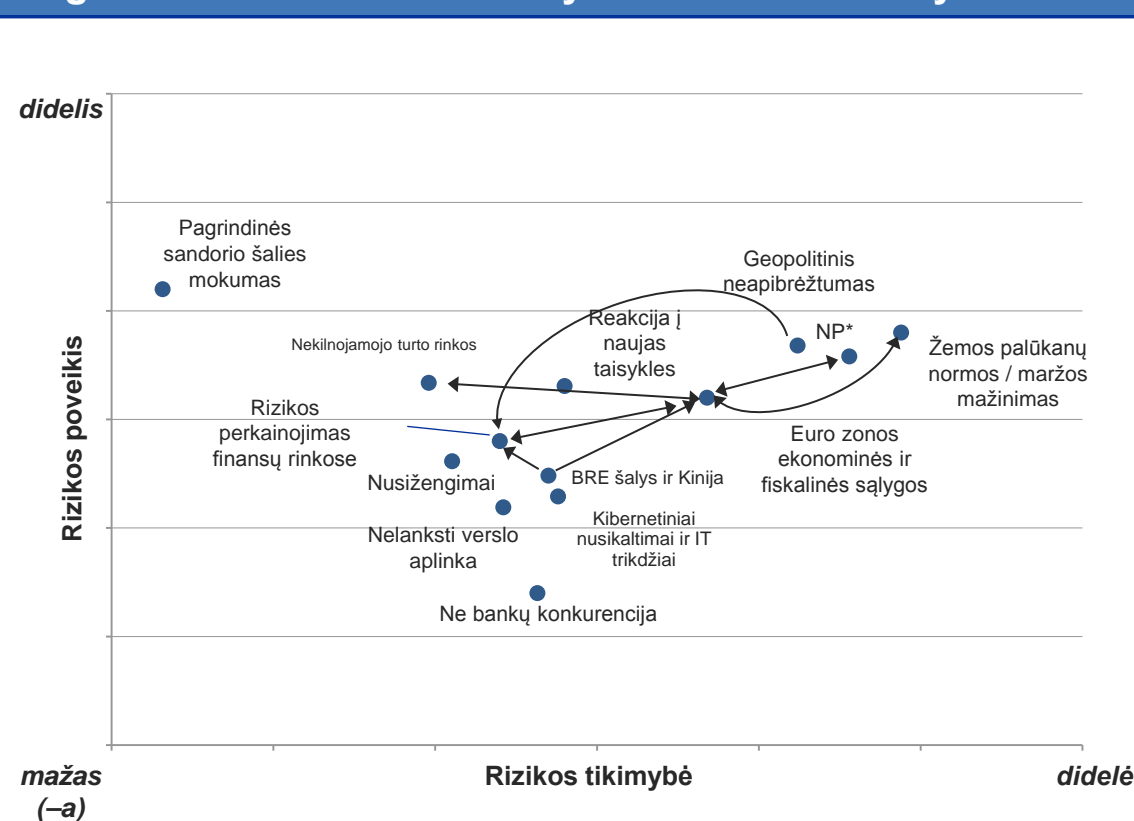
- Kiekybinės priemonės numatytos daugeliui bankų, kurie 2017 m. SREP buvo įvertinti 4; likusiems bankams buvo taikyti kiti priežiūros veiksmai.
- Priemonės numatytos visiems vertintiems bankams.
- Jos apima daug trūkumų (pvz., neveiksnias paskolas, vidaus valdymą, TFAS 9, BBPK 239, duomenų kokybę, operacinę riziką, bankinės knygos palūkanų normos riziką (IRRBB)).

Vykdydamos SREP, be kokybinių priemonių, JPG dažnai taiko įvairius priežiūros veiksmus, tokius kaip praktinės priemonės arba raštai dėl tolesnių veiksmų, pvz. dėl IRRBB.

2017 m. SREP cikle išryškėjo su pelningumu ir kapitalo pakankamumu susiję iššūkiai

- Užsitęsęs **žemų palūkanų normų** laikotarpis daro spaudimą bankų palūkanų normų maržoms, todėl nukenčia bankų pelningumas.
- Per pastaruosius metus **neveiksnių paskolų (NP)** rodikliai sumažėjo, tačiau euro zonoje vis dar daug bankų, turinčių didelį NP portfelį.
- **Ekonominės ir fiskalinės sąlygos euro zonoje** pagerėjo, tačiau kai kuriose šalyse vis dar nuogąstaujama dėl skolos tvarumo ir galimo pažeidžiamumo, jei obligacijų rinkose vyktų perkainojimai.
- Tai ypač aktualu dabar, kai **geopolitinis neapibrėžtumas** yra kaip niekada didelis ir gali lemti staigų rizikos perkainojimą finansų rinkose. Su „Brexitu“ susijęs politinis neapibrėžtumas kelia papildomų rūpesčių dėl, pavyzdžiui, verslo tęstinumo, taip pat pereinamojo laikotarpio rizikos, makroekonominės ir reguliavimo rizikos.

Pagrindinės BPM bankams kylančios rizikos rūšys 2018 m.

Šaltinis. ECB ir nacionalinės priežiūros institucijos

* NP: šis rizikos šaltinis svarbus tik tiems euro zonos bankams, kurių neveiksnių paskolų rodiklis yra didelis.

Pastaba. Rizikos nėra izoliuotos. Viena rizika gali išprovokuoti kitą arba sustiprinti pastarosios poveikį. Rodyklėmis parodyti pagrindiniai perdavimo kanalai.

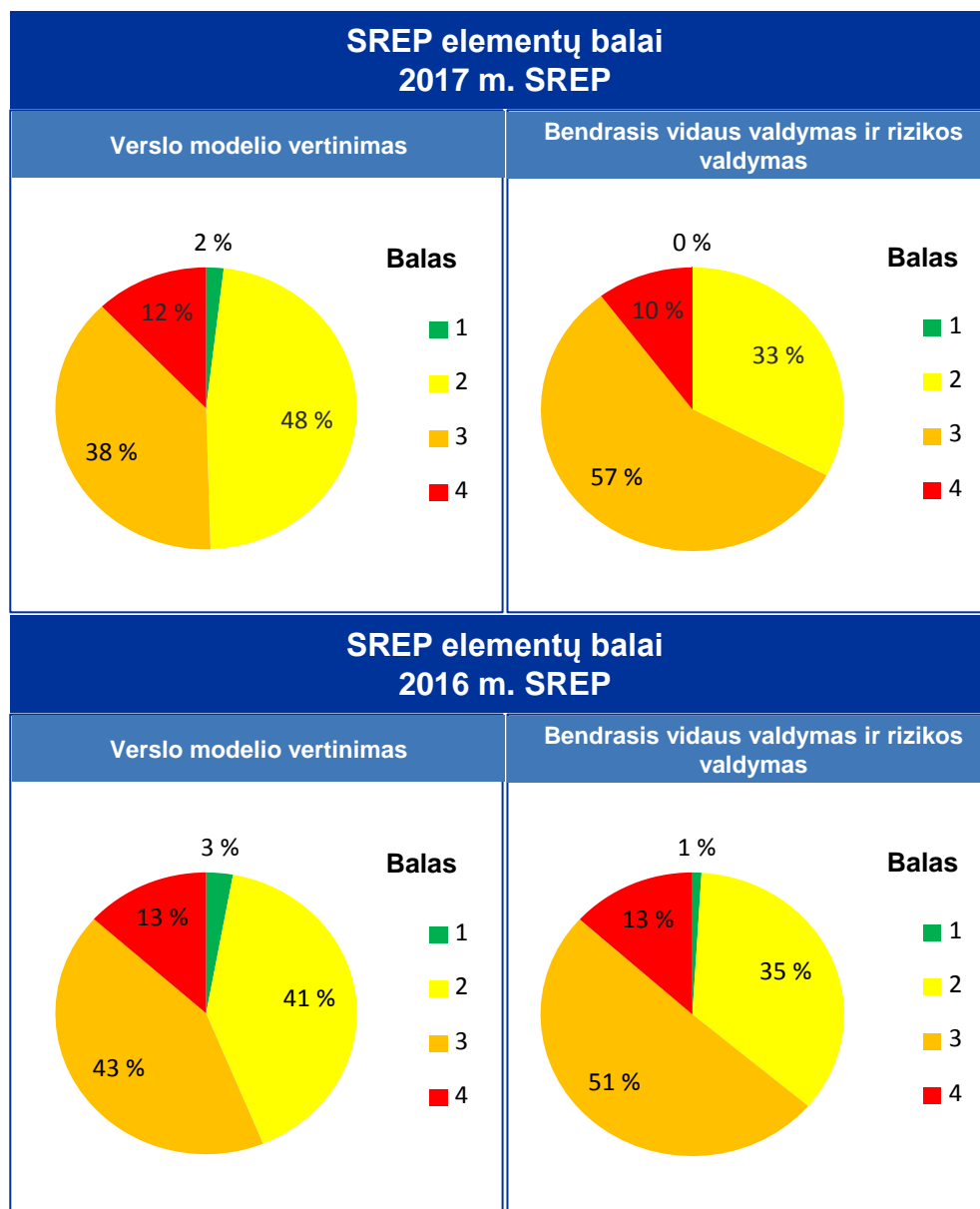
SREP vertinimo balais pokyčiai 2016 ir 2017 m. pagal atskirus elementus

- **Pelningumas tebėra aktuali tema**

- stabilus nuostolingai veikiančių įstaigų skaičius; 7 įstaigos neuždirba pelno nuo BPM sukūrimo;
- pastaruosius trejus metus 24 įstaigų iš 12 šalių pelningumo rodikliai buvo palyginti geri.

- **Nemažai įstaigų vis dar neišsprendė su rizikos valdymu susijusių problemų**

- ypač susijusių su rizikos infrastruktūra, duomenų apie riziką rinkimu ir rizikos ataskaitų teikimo pajėgumais bei vidaus auditu

Pastabos.

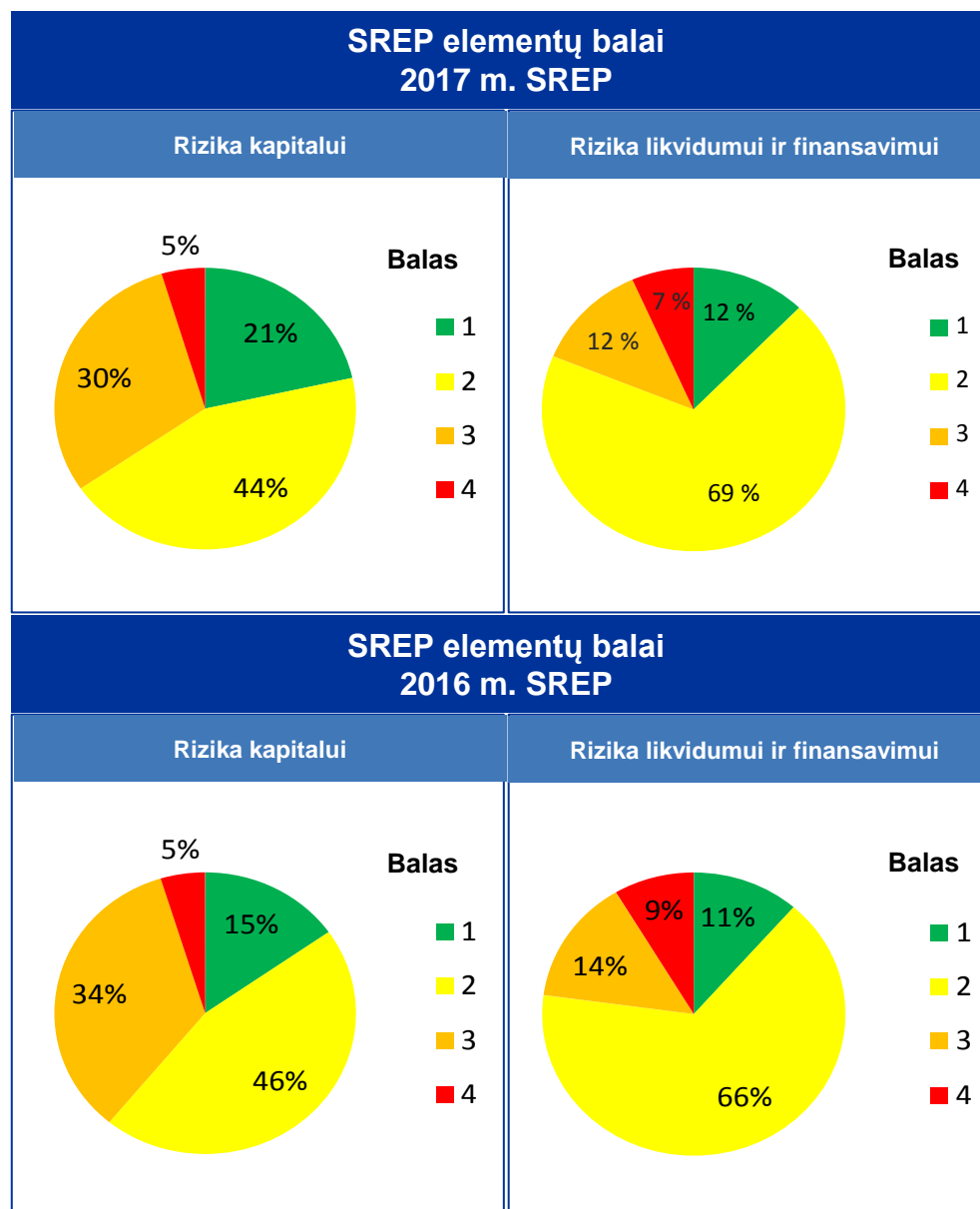
- 2017 m. SREP rodikliai pagrįsti galutiniais 2017 m. SREP sprendimais, priimtais 2017 m. lapkričio 30 d.
- 2016 m. SREP rodikliai pagrįsti galutiniais 2016 m. SREP sprendimais, priimtais 2016 m. lapkričio 30 d., ir paskelbti BPM SREP metodikos buklete (2016 m. leidime).

SREP vertinimo balais pokyčiai 2016 ir 2017 m. pagal atskirus elementus

- **Kalbant apie riziką kapitalui, dėmesio vis dar reikalauja aukštas NP lygis**

- 34 įstaigos, kurios po 2016 m. SREP laišku buvo informuotos apie prievolę pateikti ataskaitą, visų problemų dar neišsprendė

- **Kalbant apie riziką likvidumui ir finansavimui – kai kurie bankai turi pagerinti savo rizikos valdymo sistemas, pvz., ILAAP**

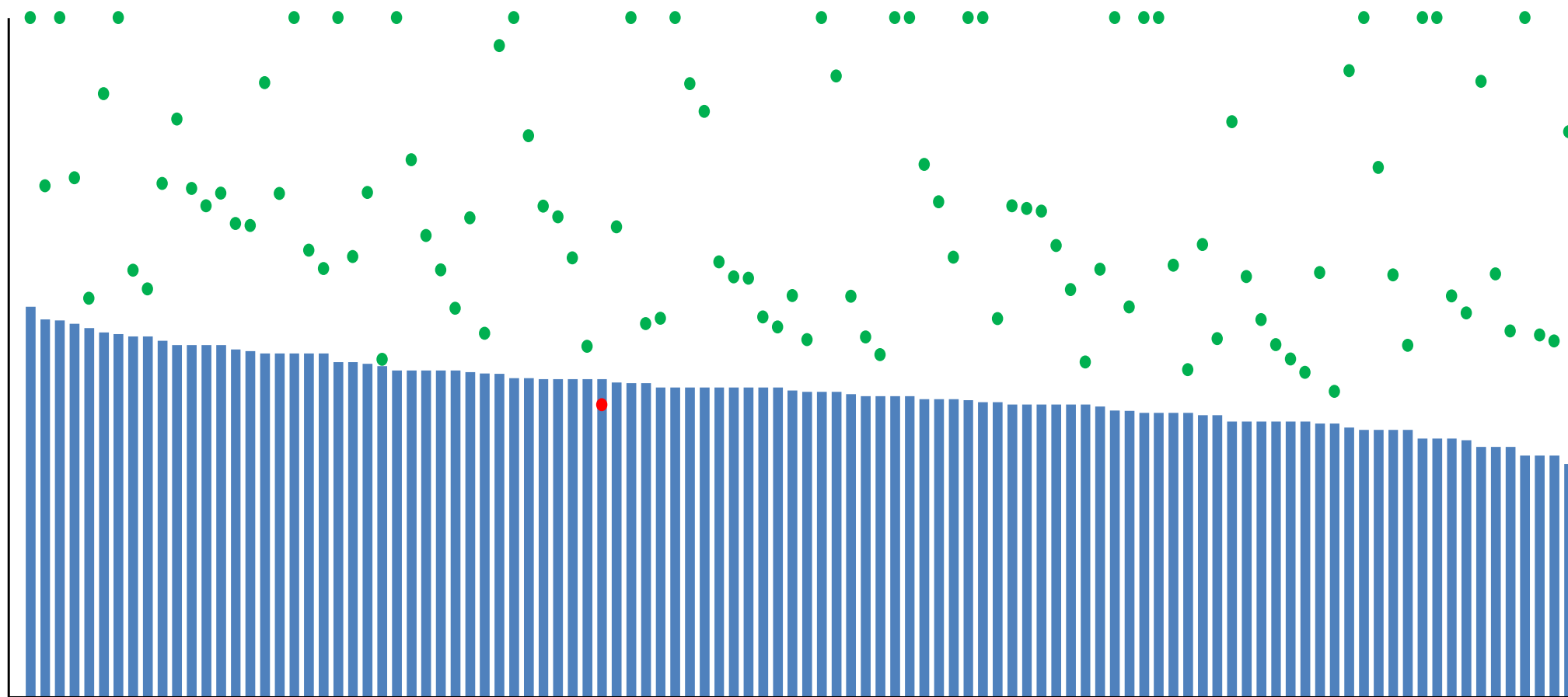

Pastabos.

- 2017 m. SREP rodikliai pagrįsti galutiniais 2017 m. SREP sprendimais, priimtais 2017 m. lapkričio 30 d.
- 2016 m. SREP rodikliai pagrįsti galutiniais 2016 m. SREP sprendimais, priimtais 2016 m. lapkričio 30 d., ir paskelbti BPM SREP metodikos buklete (2016 m. leidime).

Daugumos svarbių įstaigų kapitalo lygis šiuo metu viršija CET 1 reikalavimus ir rezervus*

Kapitalo pasiūla, palyginti su MDA kartele

CET 1 koeficiento reikalavimai (laipsniškai padidinti 2017 m.)
 = 1 ramsčio kapitalas + 2 ramsčio reikalavimai + kapitalo apsaugos rezervas +
 anticiklinis rezervas + sisteminis rezervas

● Bankai, turintys MDA kartelę viršijantį CET 1
 ● Bankai, turintys MDA kartelės nesiekiantį CET 1

* Remiantis 2017 m. 2 ketvirčio kapitalo pasiūlos duomenimis (CET 1: padengus 1 ramsčio AT 1 / T 2 trūkumus).

BPM SREP metodika parengta pagal Sąjungos teisę, EBI gaires ir geriausią priežiūros patirtį

SREP pagal KRD IV 97 straipsnį

...kompetentingos valdžios institucijos peržiūri tvarką, strategijas, procesus ir mechanizmus, kuriuos taiko įstaigos, ir įvertina:

- a) riziką, su kuria įstaigos susiduria arba galėtų susidurti,*
- b) riziką, kurią įstaiga kelia finansų sistemai,*
- c) riziką, nustatytą testuojant nepalankiausiomis sąlygomis, atsižvelgiant į įstaigos veiklos pobūdį, mastą ir sudėtingumą.*

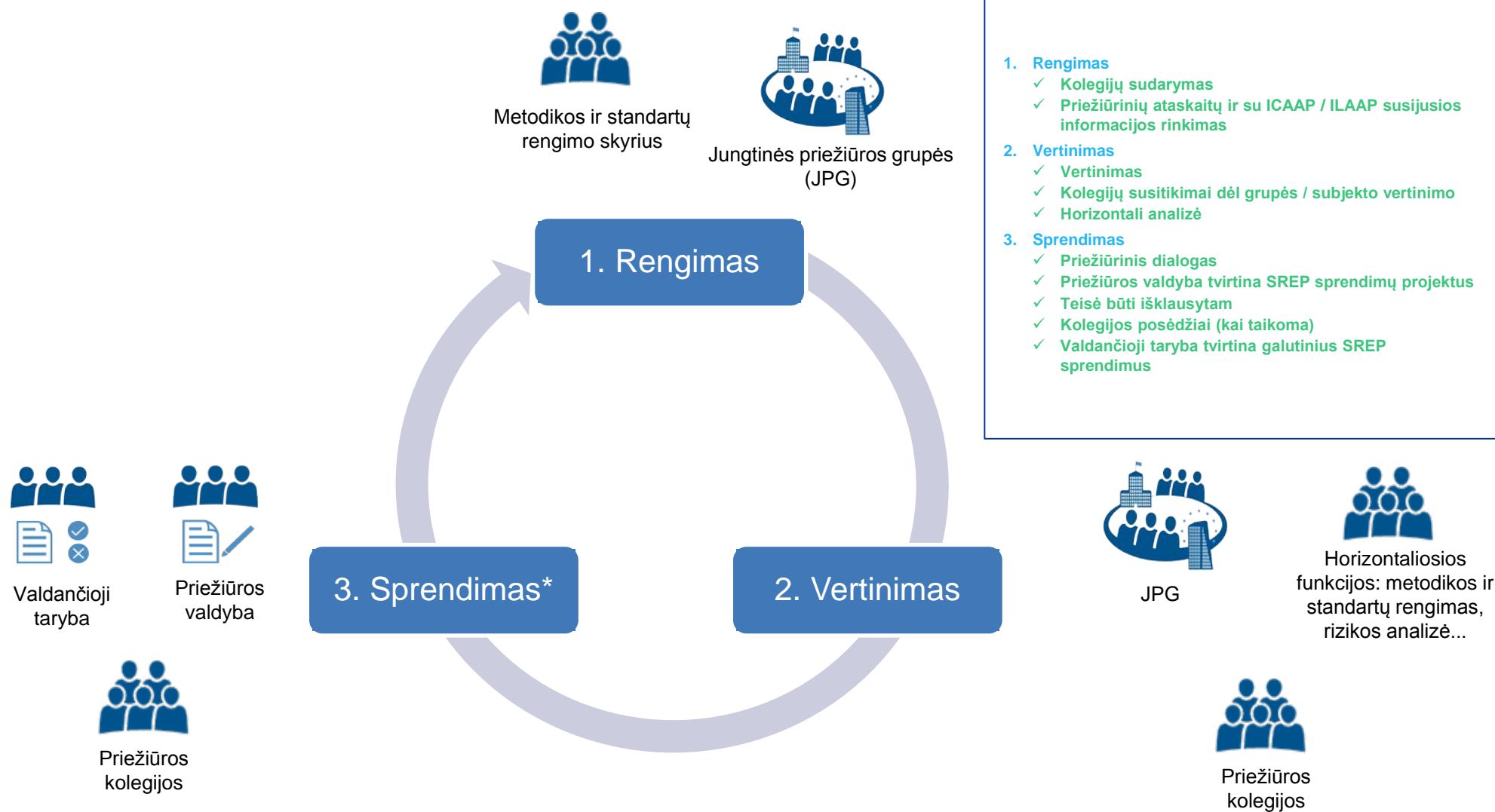
Techniniai reguliavimo ir įgyvendinimo standartai, EBI gairės

- *Bendrų sprendimų dėl prudencinių reikalavimų techniniai įgyvendinimo standartai (TĮS), 2015 m. spalio 16 d.*
- *Priežiūros institucijų kolegijų veiklos techniniai reguliavimo ir įgyvendinimo standartai (TRS ir TĮS), 2015 m. spalio 16 d.*
- *Gairės dėl bendros priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo proceso (SREP) tvarkos ir metodikos (EBA/GL/2014/13), 2014 m. gruodžio 19 d.*
- *Europos bankininkystės institucijos nuomonė dėl 1 ramsčio, 2 ramsčio ir jungtinių rezervų reikalavimų ir apribojimų pelno paskirstymui, 2015 m. gruodžio 16 d.*

Bazelio bankų priežiūros komiteto ir Finansinio stabilumo tarybos principai

Priežiūrą vykdančys ECB ir 19 šalių ekspertai, taikydami bendrą procedūrą, kartu parengė SREP sprendimus dėl svarbių įstaigų

3. SREP 2017 m. kalendorius	
<p>1. Rengimas</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Kolegijų sudarymas ✓ Priežiūrinių ataskaitų ir su ICAAP / ILAAP susijusios informacijos rinkimas 	1 kv.
<p>2. Vertinimas</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Vertinimas ✓ Kolegijų susitikimai dėl grupės / subjekto vertinimo ✓ Horizontali analizė 	2 kv.
<p>3. Sprendimas</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Priežiūrinis dialogas ✓ Priežiūros valdyba tvirtina SREP sprendimų projektus ✓ Teisė būti išklaustam ✓ Kolegijos posėdžiai (kai taikoma) ✓ Valdančioji taryba tvirtina galutinius SREP sprendimus 	3 kv.
	4 kv.

* Pastaba. Galutiniai sprendimai parengiami, kai įvykdoma teisės būti išklaustam procedūra ir jei Valdančioji taryba nepareiškia prieštaravimo.

Infrastruktūra parengta greičiau nei per vienus metus

- Bendra integruota IT sistema
- Užtikrintas visų priežiūros institucijų keitimasis informacija
- Bankų duomenų kokybės kontrolė 2 lygmenimis: NKI ir ECB
- Visapusiškas NKI ir ECB išteklių panaudojimas
- Išsamūs metodikos testavimai darbo eigoje

SREP – vienas iš svarbiausių projektų

- Bendras grafikas
- Inicijatyvinę funkciją atliko aukštesnio rango vadovai
- ECB MP IV GD užtikrino projektų valdymą, metodikos kūrimą ir nuoseklų taikymą
- Visapusiškai panaudotos ECB ir NKI ekspertų žinios (ypač kuriant metodiką) – MP IV GD rengė teminius seminarus, klausimų ir atsakymų sesijas

- ➔ Įvykdyta **tiksliai** pagal planą
- ➔ SREP vykdytas IT sistemoje

Atskiras ir detalus aspektų vertinimas atsižvelgiant į EBI gaires

SREP metodika glaustai: keturi pagrindiniai elementai

SREP sprendimas

Kiekybinės kapitalo priemonės

Kiekybinės likvidumo priemonės

Kitos priežiūros priemonės

Bendras kompleksinis SREP vertinimas
→ Balas + pagrindimas / pagrindinės išvados

Verslo modelio perspektyvumas ir tvarumas

Bendrojo vidaus valdymo ir rizikos valdymo tinkamumas

Rizikos rūšys, pvz., kredito, rinkos, operacinė rizika ir IRRBB

Rizikos rūšys: pvz., trumpojo laikotarpio likvidumo rizika, finansavimo tvarumas

1. Verslo modelio vertinimas

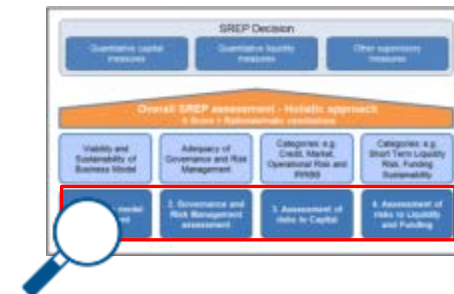
2. Bendrojo vidaus valdymo ir rizikos valdymo vertinimas

3. Rizikos kapitalui vertinimas

4. Rizikos likvidumui ir finansavimui vertinimas

Atsižvelgiama rengiant priežiūros analizės programą

Visi keturi SREP elementai grindžiami bendrais patikimą rizikos vertinimą užtikrinančiais principais

Nenutrūkstamas visų keturių elementų rizikos vertinimas – trys etapai

1 etapas. Duomenų rinkimas	2 etapas. Automatiškai skiriamas bazinis balas	3 etapas. Priežiūrinė nuomonė
Pagrindiniai šaltiniai: <ul style="list-style-type: none"> • Ketvirtiniai TJS • Patikrinimo trumpuoju laikotarpiu ataskaitos 	<ul style="list-style-type: none"> • Rizikos lygio vertinimas balu • Oficialus atitikties rizikos kontrolės reikalavimams tikrinimas 	Koregavimai atsižvelgiant į papildomus veiksnius ir banko specifiką bei sudėtingumą

Rizikos lygis (RL) ir rizikos kontrolė (RK)

	1. Verslo modelis	2. Bendrasis vidaus ir rizikos valdymas (RV)	3. Rizikos kapitalui vertinimas	4. Rizikos likvidumui vertinimas
RL	✓	netaikoma	✓	✓
RK	netaikoma	✓	✓	✓

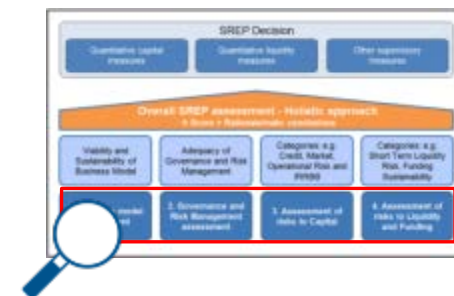
Bendras balas (RL + RK)

Priežiūros intensyvumas priklauso nuo banko rizikos profilio ir dydžio.

Suvaržytosios nuomonės principas

- Lankstumas vertinant pagal keturių balų skalę – atsižvelgiant į priežiūrinę nuomonę, 2 etapo rezultatas gali būti pagerinamas vienu arba pabloginamas dviem punktais.
- Sukuriama pusiausvyra tarp:
  - bendros procedūros, kuria užtikrinamas nuoseklumas visuose BPM bankuose ir nustatoma bazinė reikšmė,
  - būtinos priežiūrinės nuomonės, kai atsižvelgiama į įstaigos specifiką ir sudėtingumą.
- Rezultatas gali būti arba pagerinamas, arba pabloginamas; visus koregavimus integruotoje IT sistemoje užregistruoja JPG.
- Paprastai neleidžiama nukrypti nuo suvaržytosios nuomonės.
- JPG **veiksmingai** naudoja suvaržytąją nuomonę **visoms** rizikos kategorijoms: pagal ją 2 etapo balas gali būti arba ***pagerinamas***, arba ***pabloginamas***.

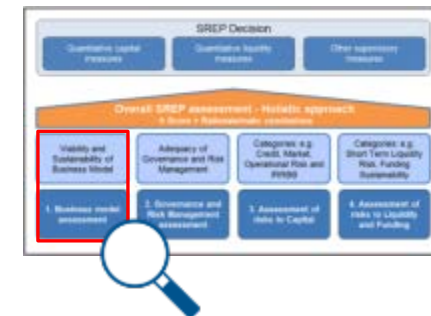
Suvaržytosios nuomonės skalė

		3 etapo balas			
		1	2	3	4
2 etapo balas	1	3 etapo balas galimas	3 etapo balas galimas	3 etapo balas galimas	3 etapo balas negalimas
	2	3 etapo balas galimas	3 etapo balas galimas	3 etapo balas galimas	3 etapo balas galimas
	3	3 etapo balas negalimas	3 etapo balas galimas	3 etapo balas galimas	3 etapo balas galimas
	4	3 etapo balas negalimas	3 etapo balas negalimas	3 etapo balas galimas	3 etapo balas galimas

- 3 etapo balas galimas
- 3 etapo balas negalimas

Verslo modelis

- Nustatomos svarbiausios vertinimo sritys (pvz., pagrindinės veiklos sritys)
- Vertinama verslo aplinka
- Analizuojami strateginiai planai ir finansinės prognozės
- Vertinamas verslo modelio:
  - perspektyvumas (1 metų laikotarpiu)
  - tvarumas (3 metų laikotarpiu)
  - tvarumas viso ciklo metu (daugiau kaip 3 metų laikotarpiu)
- Pagrindinių silpnųjų vietų vertinimas

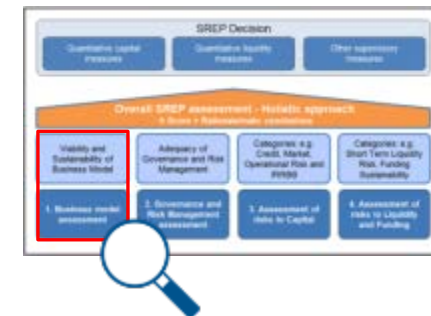
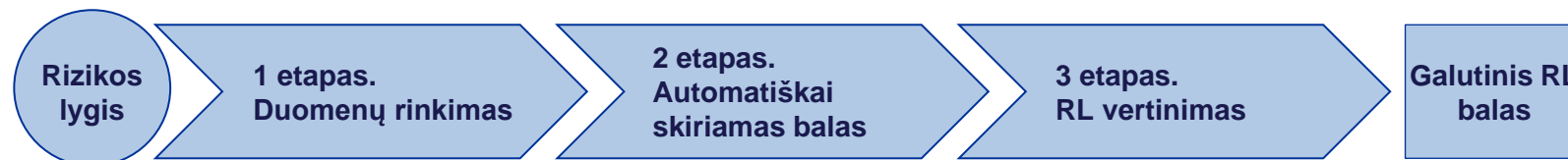

Verslo modelių pavyzdžiai

- Pasaugos paslaugų teikėjas
- Skolintojas įvairiems klientams
- Skolintojas mažmeniniams klientams
- Mažas universalus bankas
- Specializuotas skolintojas
- Universalus bankas

➔ Atitinka EBI SREP gaires, § 55–57

Verslo modelis

1 etapas

- Informacijos rinkimas ir veiklos sričių svarbos, vertinant iš rizikos perspektyvos, išsiaiškinimas

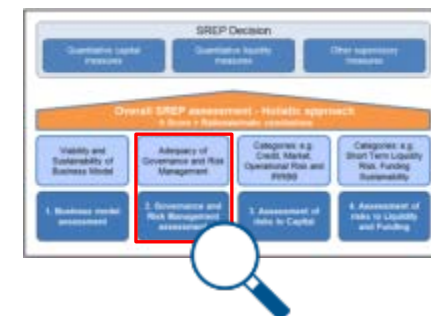
2 etapas

- Automatiškai pagal rodiklius (pvz., turto grąžą, išlaidų ir pajamų santykį) skiriamas bazinis balas

3 etapas

- Išsami analizė
- Pagal ją koreguojamas 2 etapo balas, atsižvelgiant į banko specifiką

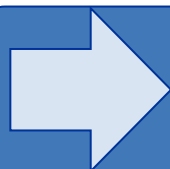
Bendrasis vidaus valdymas ir rizikos valdymas

- Bendrojo vidaus valdymo sistema (įskaitant svarbiausias kontrolės funkcijas, pvz., rizikos valdymą, vidaus auditą, atitikties kontrolę)
- Rizikos valdymo sistema ir rizikos kultūra
- Rizikos infrastruktūra, vidaus duomenys ir atskaitomybė
- Darbo užmokesčio politika ir praktika

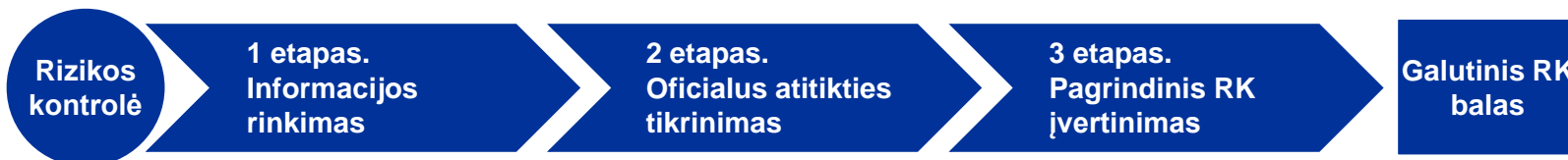
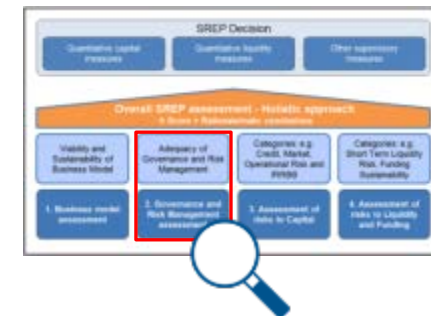
Svarbiausių klausimų pavyzdžiai

- Ar yra pagal hierarchiją ir funkcijas atskiras už atitikties kontrolę atsakingas padalinys, kurio veikla nepriklauso nuo jokių su komercine veikla susijusių įsipareigojimų?
- Ar nustatyta tvarka, kuria būtų užtikrinama, kad aukštesnio rango vadovai galėtų veiksmingai valdyti ir, pavyzdžiui, prireikus laiku sumažinti reikšmingas nepalankias rizikingas pozicijas, ypač tas, kurios yra arti nustatytos norimos priimti rizikos ribos arba ją viršija?

Atitinka EBI SREP gaires,
§ 81–82

Bendrasis vidaus valdymas ir rizikos valdymas

1 etapas

- **Informacijos rinkimas, pvz., atliekant rizikos valdymo ir norimos prisiimti rizikos teminę peržiūrą**

2 etapas

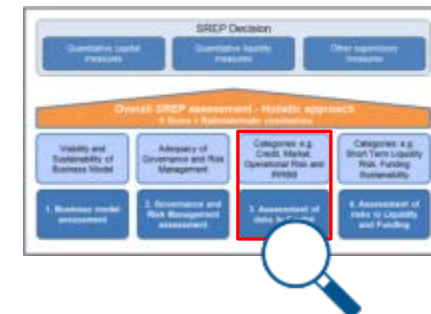
- **Atitikties KRД nuostatomis tikrinimas**
- **Konkrečiai analizuojama, pavyzdžiui:**
  - organizacinė struktūra,
  - vidaus auditas,
  - atitiktis,
  - darbo užmokestis,
  - norima prisiimti rizika,
  - rizikos infrastruktūra,
  - atskaitomybė.

3 etapas

- **Išsami analizė**
- **2 etapo vertinimo koregavimas, atsižvelgiant į banko specifiką**
- **Rizikos valdymo ir norimos prisiimti rizikos teminės peržiūros rezultatų panaudojimas**

Rizika kapitalui

Vertinimas trimis skirtingais aspektais

1 aspektas. Priežiūrinė perspektyva

Ketrios rizikos rūšys:
kredito rizika, rinkos
rizika, operacinė
rizika, IRRBB

- ✓ Informacijos
rinkimas
- ✓ Baziniai rizikos
rūšių balai
- ✓ Išsami analizė

2 aspektas. Banko perspektyva

- ✓ Informacijos
rinkimas, pvz.,
bankų ICAAP
ataskaitos
- ✓ Vertinimas pagal
bazinę reikšmę –
pakaitiniai rodikliai,
atitinkantys EBI
gaires*
- ✓ Išsami analizė

3 aspektas. Į ateitį orientuota perspektyva

- ✓ Informacijos
rinkimas – banko
viduje atliekami
testavimai
nepalankiausiomis
sąlygomis
- ✓ Vertinimas pagal
bazinę reikšmę –
priežiūriniai
testavimai
nepalankiausiomis
sąlygomis
- ✓ Išsami analizė

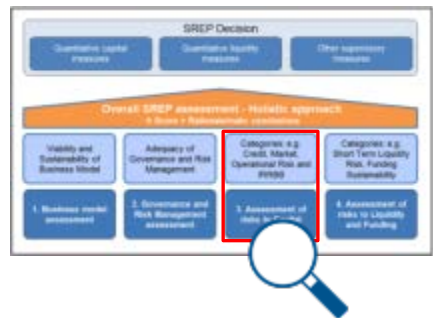
2017 m. SREP

- ✓ Priežiūriniai testavimai
nepalankiausiomis
sąlygomis papildė SREP
priemones
- ✓ ICAAP duomenys vis dar
labai skiriasi

➔ Taip pat žr. EBI SREP gaires

* BPM pakaitiniai rodikliai atitinka EBI SREP gairėse (§ 335) minimų lyginamųjų priežiūros rodiklių sąvoką

Rizika kapitalui – 1 aspektas

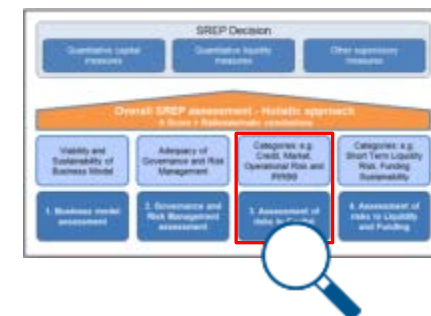

➔ Išsami rizikos veiksnio analizė: **kredito rizika** (pavyzdys)

1 etapas	2 etapas	3 etapas
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rizikos lygis <ul style="list-style-type: none"> • Iš anksto nustatytų rodiklių, apskaičiuojamų pagal TJS ir patikrinimo trumpuoju laikotarpiu duomenis, rinkinys ➤ Rizikos kontrolė <ul style="list-style-type: none"> • Informacijos rinkimas 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rizikos lygis <ul style="list-style-type: none"> • Balas, skiriamas automatiškai pagal įvairius rodiklius, iš jų: <ul style="list-style-type: none"> • kokybę (pvz., neveiksnių paskolų lygį), • padengimą (pvz., atidėjinius). ➤ Rizikos kontrolė <ul style="list-style-type: none"> • Atitikties bendrojo vidaus valdymo, norimos prisiimti rizikos, rizikos valdymo ir ypač kredito rizikos vidaus audito srityse tikrinimas 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rizikos lygis <ul style="list-style-type: none"> • Išsami analizė, pvz.: <ul style="list-style-type: none"> • dabartinė rizikos pozicija ir tendencija, • į ateitį orientuota perspektyva, • palyginimas su panašiomis įstaigomis. • Išsami įvairių pakategorių analizė, pvz.: <ul style="list-style-type: none"> • ne finansų bendrovių portfeliai arba • namų ūkių portfeliai ➤ Rizikos kontrolė <ul style="list-style-type: none"> • Išsamesnė analizė, ypač po susitikimų su banko atstovais

Rizika kapitalui – 2 aspektas

- Daugiametis planas, susijęs su BPM vadovais dėl ICAAP
- ICAAP patikimumo vertinimas

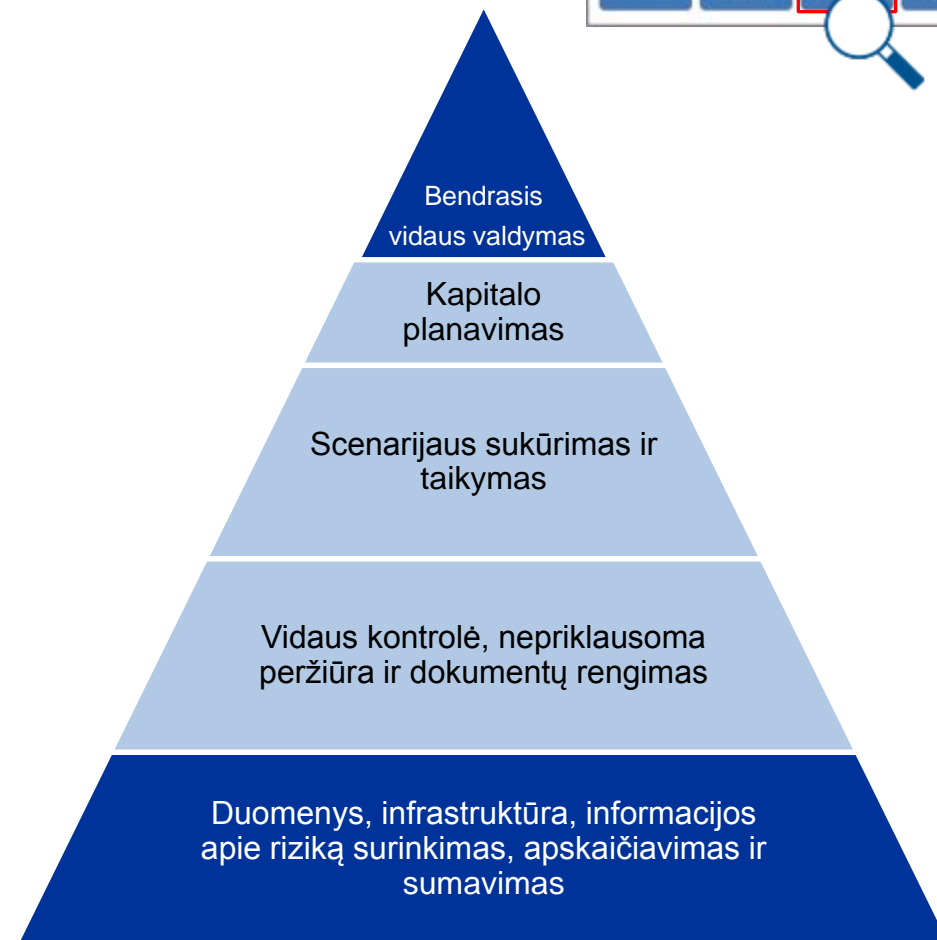
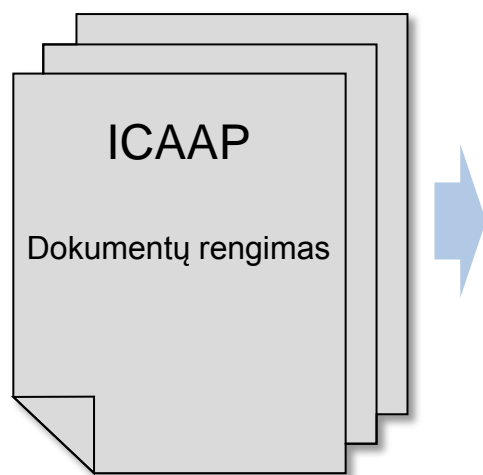
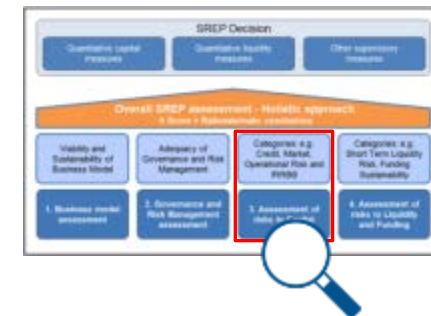
ECB lūkesčiai ICAAP klausimu

- EBI gairių dėl informacijos apie ICAAP ir ILAAP pateikimą turinys
- Vidaus dokumentai kartu su paaiškinimais skaitytojui
- Rizikos duomenų forma
- 1 ramsčio ir ICAAP duomenų suderinimas
- Išvados vadovybės pasirašytų kapitalo pakankamumo ataskaitų, grindžiamų ICAAP rezultatų analize, forma

• https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/170220letter_nouy.en.pdf

ICAAP – kokybinis vertinimas

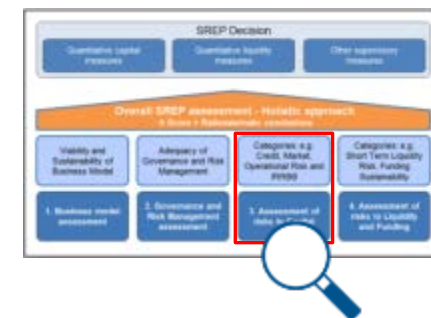

Banko vidaus dokumentai, kaip nustatyta EBI gairėse

Atitinka EBI gairių struktūrą, kad JPG būtų lengviau gauti banko vidaus informaciją

JPG vertinimas
→ **Sprendimas dėl ICAAP patikimumo**

ICAAP – kokybinis vertinimas

ICAAP rizikos duomenys

Rizikos apibrėžtis ir ICAAP įverčiai pagal banko taikomą rizikos klasifikavimo sistemą

Mapping of internal risk categories to SSM risk map and information on internal capital

Please provide the information and data only as internally available. Do not change or produce internal numbers only for filling column 1.5 of the template. If the cell is not applicable to the institution, please complete as "na" for not applicable. Only white cells can be filled in.

SSM Risk Map		ICAAP information				
1.1 Risk categories	1.2 Risk sub-category (herein...)	1.3 Name of internal risk category as currently covered in ICAAP (please use categories and sub-categories as available internally and map them to the given risk categories and sub-categories as possible for risk categories or sub-categories not covered in the SSM risk map please use the rows named "Other")	1.4 Short description of internal Risk category (including sub-categories that may be included)	1.5 ICAAP estimate - internal capital needed (by view) in EUR (please only provide numbers as internally available)	1.6 Have there been material changes in scope or quantification methodology for this risk category / sub-category since the last reporting date? (y/n)	1.7 PI link to document quant method of the package
Credit risk						
	credit risk (please use this row in case several sub-categories are quantified together, i.e. no separate estimates are available)					
	default risk					
	credit concentration risk					
	FX lending risk					
	Securitisation risk					
	Country risk (includes transfer to other risks)					
	settlement and delivery risk					
	residual risk					
	migration risk					

Pakaitiniai rodikliai*

- Pateikiamas apytikris kapitalo poreikio kiekybinis įvertinimas
- Įstaigų įverčius JPG gali vertinti kontekste, sustiprinamas priešišūrinis dialogas
- Nurodoma ne viena rizikos suma, o orientacinės ribos, kad JPG pati galėtų apskaičiuoti kapitalo poreikio dydį kiekvienai rizikos rūšiai

Dialogas su bankais

* Koncentracijos rizika (konkretaus banko ir viso sektoriaus), rinkos rizika, kredito rizika, bankinės knygos palūkanų normos rizika

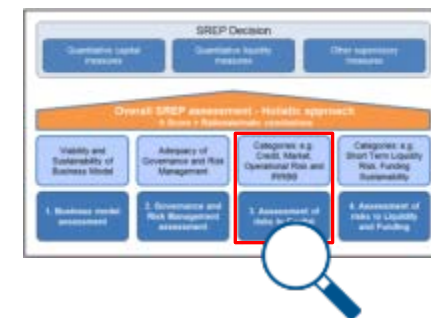
Vertinimas

Viduje pakoreguotas kapitalo rodiklis (kapitalo reikalavimai)

- 1 ramstis – mažiausia būtina suma
- Rizikos rūšių tarpusavio diversifikacija netaikoma

Rizika kapitalui

- Į ateitį orientuota perspektyva
- 2017 m. nevykdytas didelės apimties EBI testavimas nepalankiausiomis sąlygomis, tačiau vykdyta IRRBB jautrumo analizė
- 2016 m. atlikti du dideli testavimai nepalankiausiomis sąlygomis, bus kartojama 2018 m.

2017 m. testavimas nepalankiausiomis sąlygomis EBI testavimas nepalankiausiomis sąlygomis

- Du nuoseklūs **makroekonominiai scenarijai** (bazinis ir nepalankusis)
- Testuojami **keli rizikos veiksniai**
  - Kredito rizika
  - Rinkos rizika, sandorio šalies kredito rizika
  - Grynosios palūkanų pajamos
  - Elgesio rizika ir kita operacinė rizika
  - Ne iš palūkanų gaunamos pajamos, išlaidos ir kapitalas
- Vieną iš jų – **IRRBB** – iš dalies parodo **grynosios palūkanų pajamos**

2017 m. testavimas nepalankiausiomis sąlygomis IRRBB jautrumo analizė*

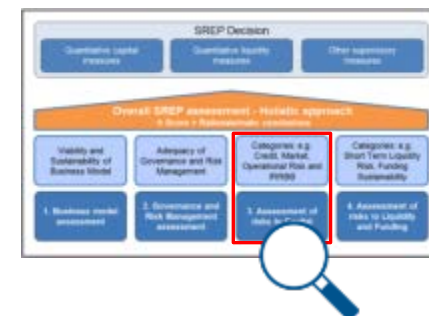
- **Daugybiniai** euristiniai momentiniai **palūkanų normos sukrėtimai**
- **Testuojama tik IRRBB**, daugiausia dėmesio skiriant palūkanų pajamoms ir palūkanų išlaidoms
- **Dvi perspektyvos:**
  - **grynosios palūkanų pajamos**
  - **ekonominė nuosavo kapitalo vertė**

* Vykdyta laikantis KRD IV nustatytų reikalavimų kompetentingoms įstaigoms kasmet vykdyti priežiūrinį testavimą nepalankiausiomis sąlygomis

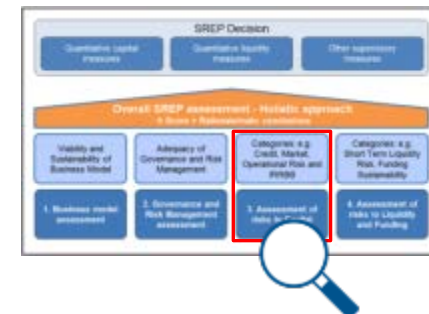
Rizika kapitalui

Kaip 2016 m. liepos 1 d. informavo EBI, 2016 m. SREP sprendimus sudaro privalomas 2 ramsčio kapitalas (P2R) ir rekomenduojamas 2 ramsčio kapitalas (P2G)

- Bankams turėtų būti taikomas P2G kapitalo reikalavimas, kuris yra didesnis negu privalomas kapitalas, t. y. jungtiniai rezervai plus (minimalus ir papildomas) kapitalas
- Jeigu bankas nevykdys P2G, nebus automatiškai taikomi priežiūriniai veiksmai ir nebus nustatyta MDA kartelė, bet į tai bus atsižvelgiama nustatant konkrečias to banko padėtį atitinkančias priemones
- Siekiant įvertinti, kokių galutinių priemonių imtis, Priežiūros valdyba įvertins kiekvieno P2G nevykdančio banko atvejį atskirai

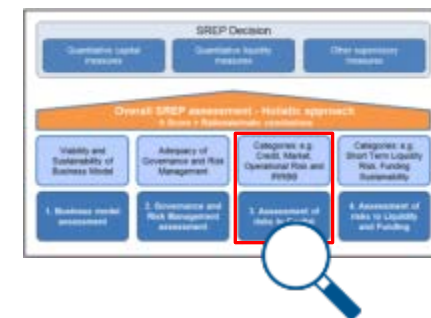
Rizika kapitalui (2017 m.): IRRBB jautrumo analizės rezultatai – 2017 m. testavimas nepalankiausiomis sąlygomis papildė bendrus 2017 m. SREP rezultatus keliais atžvilgiais

- Dėl palūkanų normos rizikos kiekybinio poveikio **ekonominei nuosavo kapitalo vertei didinamas arba mažinamas 2016 m. rekomenduojamas 2 ramsčio kapitalas.** Atsižvelgiama į tris aspektus:
  - **palūkanų normų sukrėtimų, išskyrus lygiagretų didėjimą ir mažėjimą** (jau įvertinta SREP, vykdant IRRBB), poveikį;
  - **su klientų elgesiu susijusią riziką;**
  - su bankinės knygos palūkanų normos išvestinių priemonių aktualios rinkos vertės svyravimais susijusią riziką.
- **Kokybinė informacija** (duomenų prieinamumas, savalaikiškumas, kokybė) ir **kiekybinė informacija** (palūkanų normos rizikos poveikis grynosioms palūkanų pajamoms) panaudota **P2R ir kokybinėms priemonėms pagerinti**

Įtraukiant rezultatus buvo užtikrinta, kad nebūtų dvigubo skaičiavimo.

Rizika kapitalui (2017 m.): nustatant rekomenduojamo 2 ramsčio kapitalo dydį atsižvelgta į 2017 m. testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatus, susijusius su ekonomine nuosavo kapitalo verte

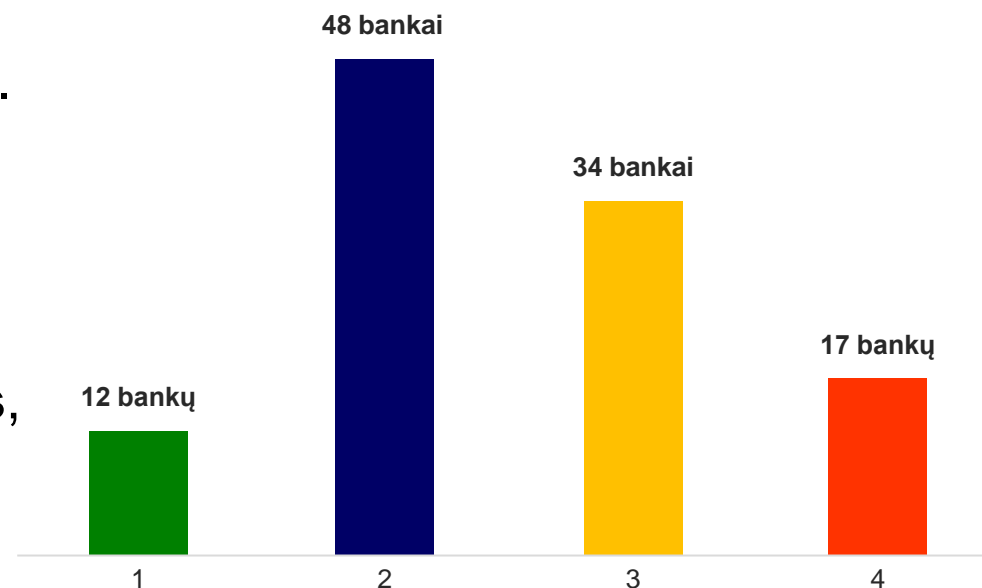
- **Rekomenduojamo 2 ramsčio kapitalo (P2G) pradinis taškas – atsižvelgta į priežiūrinį rizikos vertinimą, įskaitant 2016 m. testavimo nepalankiausiomis sąlygomis ES mastu rezultatus**

- **Atliekant IRRBB jautrumo analizę – 2017 m. testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, JPG skyrė bazinius balus nuo 1 ir 4 ir pagal tai koregavo P2G (+25/–25 b.p.)**

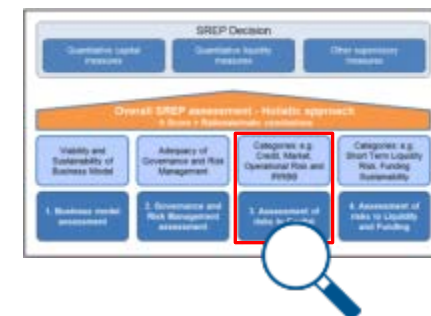
- **Be to, JPG, koreguodamos P2G dydį, atsižvelgė ir į kitus informacijos šaltinius, tokius kaip:**

- Specialios su IRRBB susijusios aplinkybės
- Nauji pokyčiai, atlikus ICAAP testavimą nepalankiausiomis sąlygomis visos įmonės mastu, jei aktualu
- Horizontali analizė

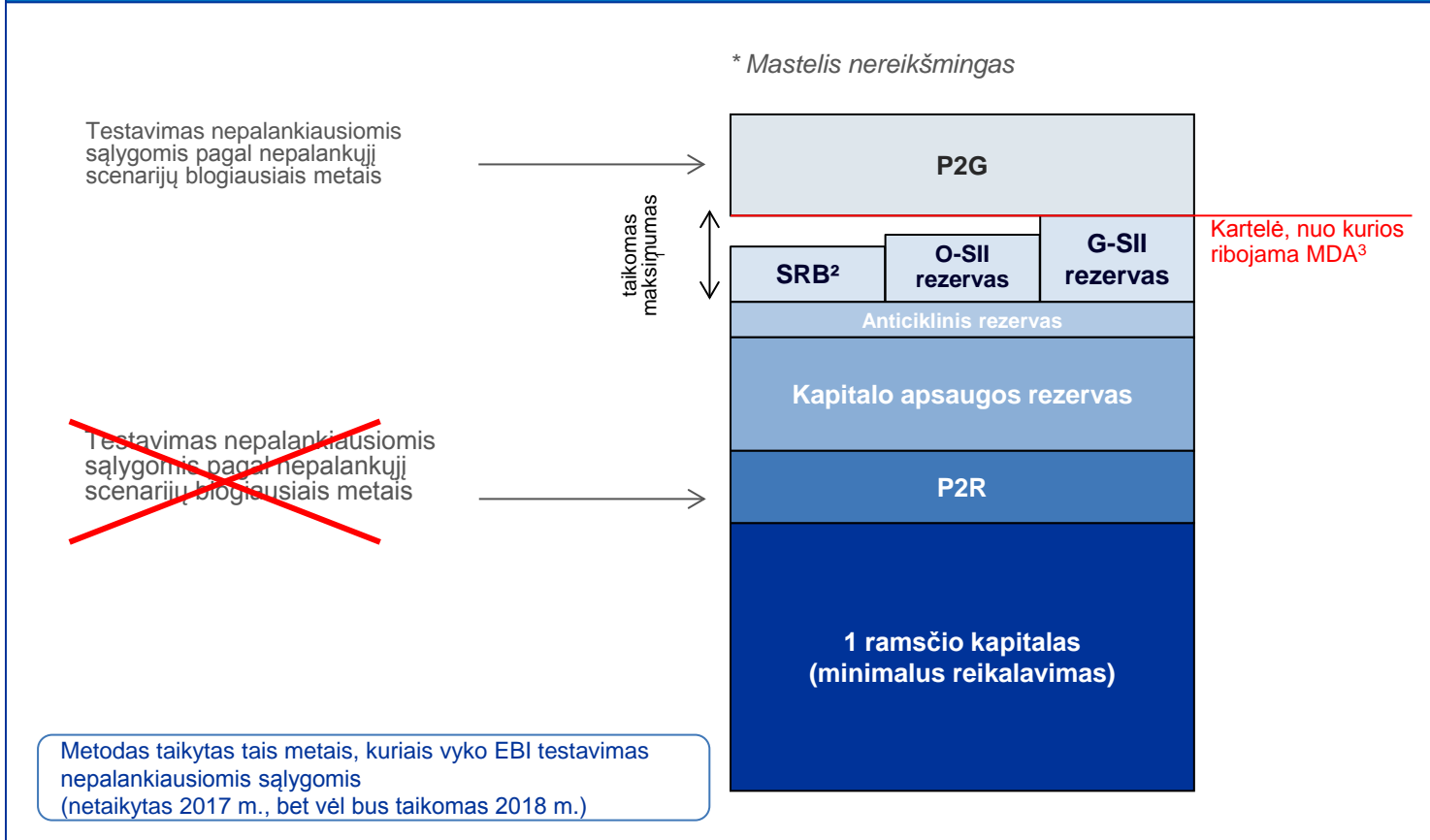
Baziniai balai, pagal kuriuos koreguotas P2G
(x ašis – banko balas)

Tais metais, kai vykdomas plataus maisto EBI testavimas nepalankiausiomis sąlygomis (2016 ir 2018 m.), testavimo nepalankiausiomis sąlygomis pagal nepalankų scenarijų blogiausiais metais rezultatai naudojami tik nustatant P2G

Testavimo nepalankiausiomis sąlygomis pagal nepalankų scenarijų rezultatai blogiausiais metais tik su P2G

- 1 Bendriausias atvejis; gali būti taikomas specialus skaičiavimo būdas, priklausantis nuo to, kaip valstybė narė įgyvendina KRD IV 131 straipsnio 15 dalį.
  - 2 Sisteminės rizikos rezervas
  - 3 ECB nori atkreipti dėmesį į tai, kad:
    - pagal Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentą (ES) Nr. 596/2014 (PRR) tikimasi, kad įstaigos, turinčios vertybinių popierių, kuriais vykdoma viešoji apyvarta, įvertins, ar 2 ramsčio reikalavimai atitinka viešai neatskleistos informacijos kriterijus ir turėtų būti viešai atskleisti.
    - 2015 m. gruodžio 16 d. EBI nuomonėje teigiama, kad „kompetentingos institucijos turėtų apsvarstyti, kaip jos taikys KRR 438 straipsnio b punkto nuostatas, kuriose įtvirtintas reikalavimas, kad įstaigos atskleistų, kaip jos įgyvendins su MDA kartele siejamus kapitalo reikalavimus [...], arba bent jau neturėtų trukdyti įstaigoms atskleisti tokią informaciją arba nuo to atkalbėti“.
- Atsižvelgdamas į šias nuostatas, ECB nei draudžia, nei nurodo įstaigoms atskleisti su MDA kartele siejamus kapitalo reikalavimus.
- Pastaba. EBI nuomonės dėl MDA diegimas ir 2016 m. liepos 1 d. pranešimas spaudai

Rizika likvidumui

Vertinimas trimis skirtingais aspektais

1 aspektas. Priežiūrinė perspektyva

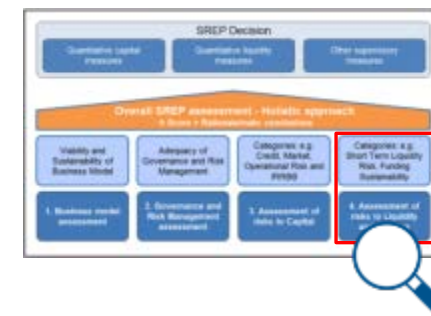
- Likvidumas trumpuoju laikotarpiu ir finansavimo tvarumas
- ✓ Informacijos rinkimas
- ✓ Likvidumo trumpuoju laikotarpiu ir finansavimo tvarumo rizikos baziniai balai
- ✓ Išsami analizė

2 aspektas. Banko perspektyva

- ✓ Informacijos rinkimas, pvz., ILAAP ataskaitos
- ✓ Vertinimas pagal bazinę reikšmę – tikrinami įstaigos parengti įverčiai
- ✓ Išsami, pvz., ILAAP patikimumo, analizė

3 aspektas. Į ateitį orientuota perspektyva

- ✓ Informacijos rinkimas – banko viduje atliekami testavimai nepalankiausiomis sąlygomis
- ✓ Vertinimas pagal bazinę reikšmę – priežiūriniai testavimai nepalankiausiomis sąlygomis
- ✓ Priežiūrinių ir banko atliekamų testavimų nepalankiausiomis sąlygomis rezultatų vertinimas

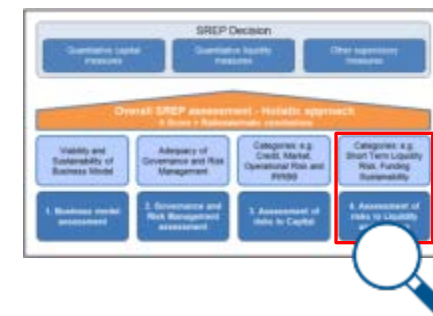
2017 m. SREP

- ✓ Svariausias – 1 aspektas
- ✓ 2 aspektas – ILAAP didelė įvairovė
- ✓ 3 aspektas dar nebaigtas rengti

Atitinka EBI SREP gaires, § 370–373

Rizika likvidumui – 1 aspektas

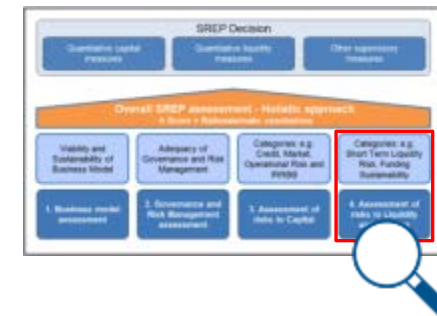

Išsami rizikos veiksnio analizė: **likvidumas trumpuoju laikotarpiu** (pavyzdys)

1 etapas	2 etapas	3 etapas
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rizikos lygis <ul style="list-style-type: none"> • Iš anksto nustatytų rodiklių, apskaičiuojamų pagal TĮS ir patikrinimo trumpuoju laikotarpiu duomenis, rinkinys ➤ Rizikos kontrolė <ul style="list-style-type: none"> • Informacijos rinkimas 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rizikos lygis <ul style="list-style-type: none"> • Balas, skiriamas automatiškai pagal keletą rodiklių, iš jų: <ul style="list-style-type: none"> • padengimo likvidžiuoju turtu rodiklį, • finansavimą trumpuoju laikotarpiu / visą finansavimą. ➤ Rizikos kontrolė <ul style="list-style-type: none"> • Atitikties bendrojo vidaus valdymo, norimos prisiimti rizikos, rizikos valdymo ir vidaus audito srityse tikrinimas 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rizikos lygis <ul style="list-style-type: none"> • Išsamesnė analizė: <ul style="list-style-type: none"> • trumpalaikio didmeninio finansavimo rizika, • dienos finansavimo rizika, • likvidumo rezervo kokybė, • struktūrinis finansavimo nesuderinamumas ➤ Rizikos kontrolė <ul style="list-style-type: none"> • Išsamesnė analizė, ypač po susitikimų su banko atstovais

Rizika likvidumui – 2 ir 3 aspektai

- Daugiametis planas, susijęs su BPM vadovais dėl ILAAP*
- ILAAP patikimumo vertinimas

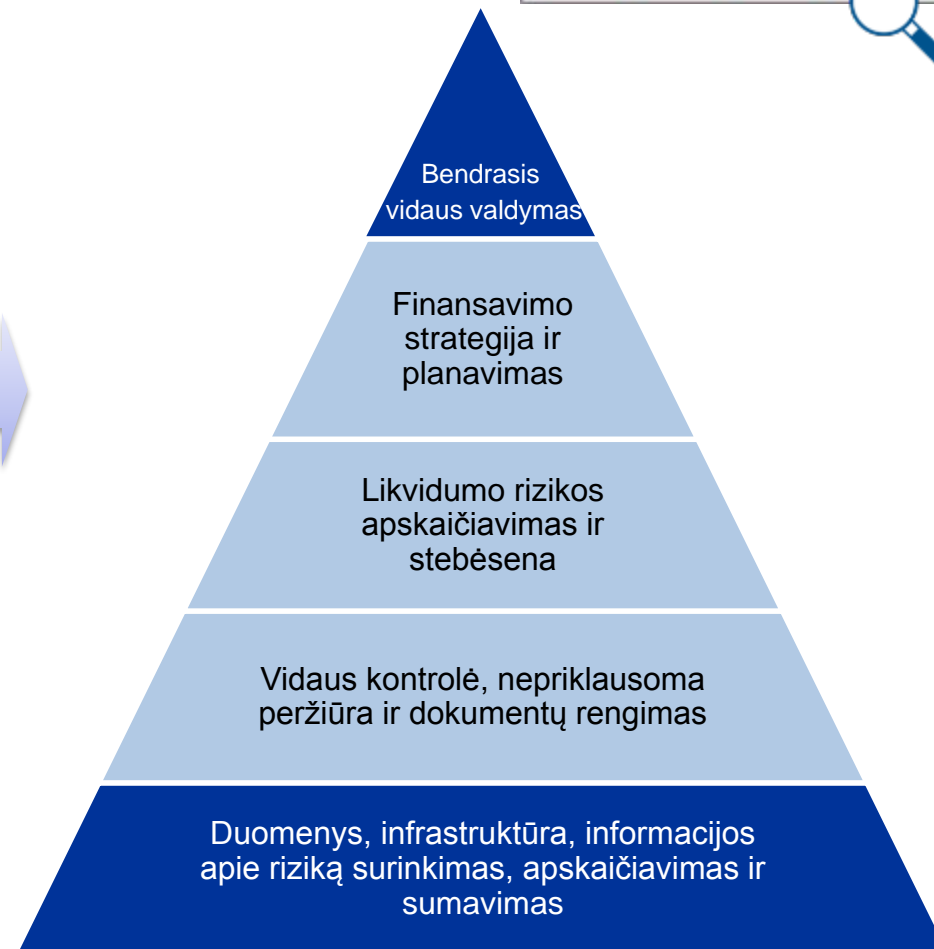
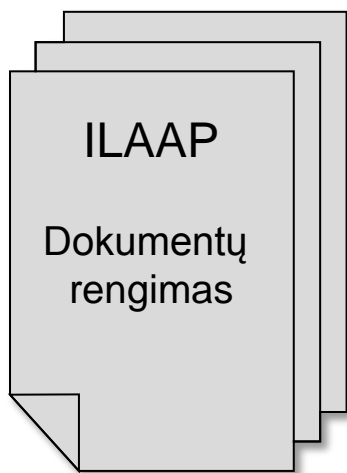
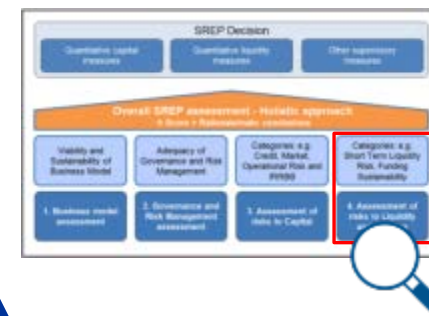

ECB lūkesčiai ILAAP klausimu

- Turinys pagal EBI gaires
- Vidaus dokumentai kartu su paaiškinimais skaitytojui
- Išvados vadovybės pasirašytų likvidumo pakankamumo ataskaitų, grindžiamų ILAAP rezultatų analize, forma

• https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/170220letter_nouy.en.pdf

ILAAP – kokybinis vertinimas

JPG vertinimas

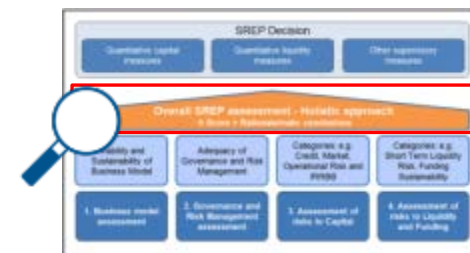
→ Sprendimas dėl ILAAP patikimumo

Banko vidaus dokumentai, kaip nustatyta EBI gairėse

Atitinka EBI gairių struktūrą, kad JPG būtų lengviau gauti banko vidaus informaciją

Bendras SREP vertinimas – kompleksinis požiūris

- Gaunamas sintetinis įstaigos rizikos profilio vaizdas:
  - grindžiamas visų keturių elementų vertinimu (ne vien tik susumavus),
  - pradžioje visi keturi SREP elementai laikomi vienodai svarbiais.
- Atsižvelgiama į:
  - įstaigos kapitalo / likvidumo planavimą, kad būtų užtikrintai judama link visiško KRD IV / KRR įgyvendinimo,
  - palyginimą su panašiomis įstaigomis,
  - bendrą kontekstą, kuriame įstaiga vykdo veiklą.

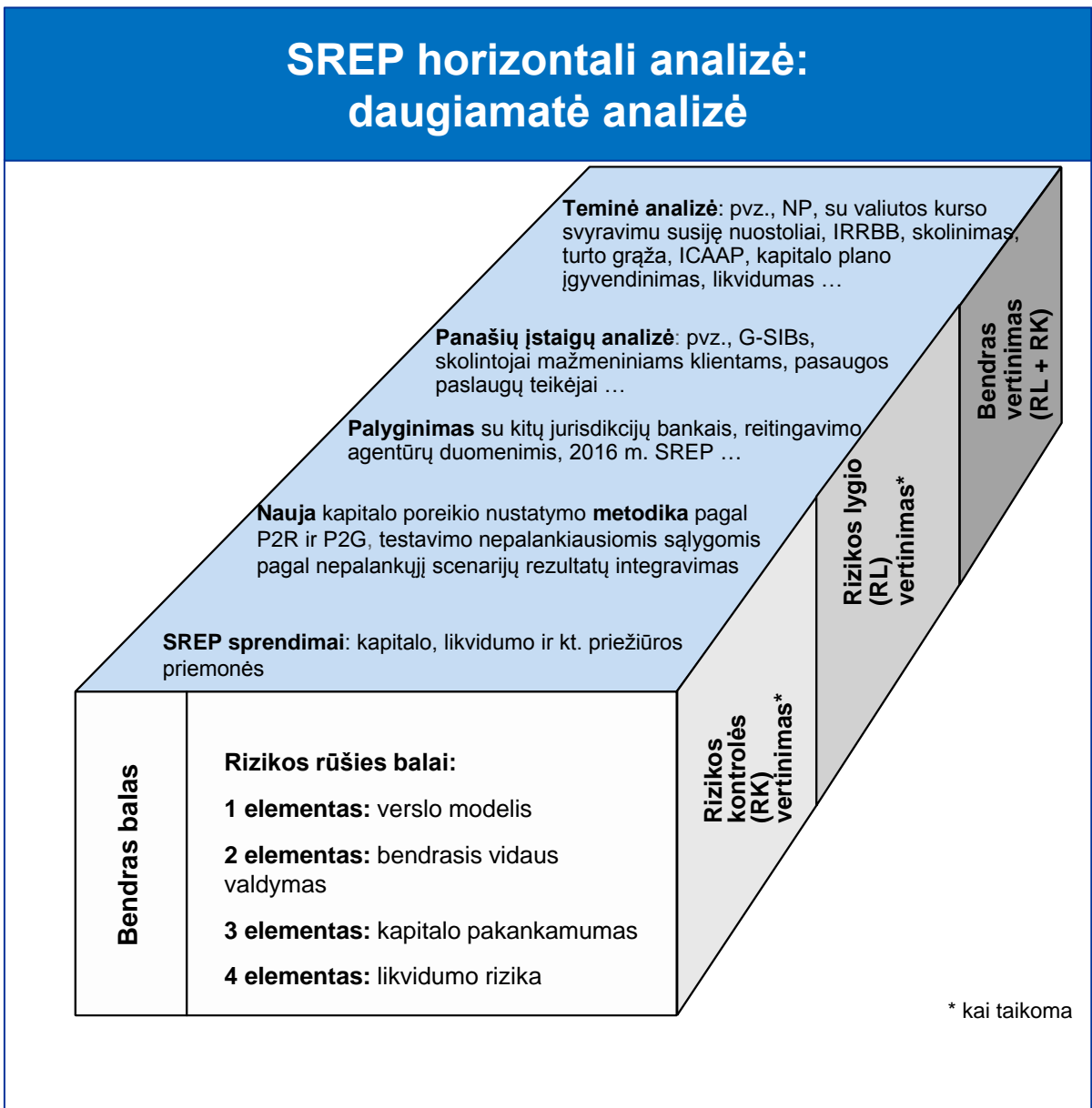

Pagal EBI SREP gaires (13 lentelė, p. 170–171) bendras SREP balas rodo, kaip priežiūros institucija bendrai vertina įstaigos gyvybingumą: didesni balai rodo padidėjusią riziką įstaigos gyvybingumui, kylančią iš vienos ar kelių jos rizikos profilio savybių, pavyzdžiui, verslo modelio, vidaus bendrojo valdymo tvarkos, mokumo ar likvidumo pozicijos rizikos.

Įstaigos rizikos pobūdis visada yra **įvairiapusis**, daug rizikos veiksnių yra **tarpusavyje susiję**.

Nuoseklus ir sąžiningas vertinimas

- Rengiant vertinimus ir sprendimus atlikta **daug horizontalaus analizavimo** siekiant pateikti:
  - papildomas perspektyvas JPG,
  - politikos aptarimams ir sprendimų priėmimui reikalingos papildomos informacijos.

Buvo galima plačiu mastu išsamiai palyginti panašias įstaigas ir atlikti transversalią analizę. Dėl to visos įstaigos buvo vertinamos **pagal vienodus standartus** taip **stiprinant bendrą integruotą bankų rinką.**

Visas SREP yra kapitalo ir likvidumo pakankamumo vertinimo pagrindas – juo vadovaujamosi imantis bet kokių priešžiūros priemonių sunkumams spręsti

- Priežiūros valdyba priima SREP sprendimus (laikomus priimtais, jei Valdančioji taryba nepareiškia prieštaravimo)
- SREP sprendimuose gali būti nurodomi:

Nuosavų lėšų reikalavimai

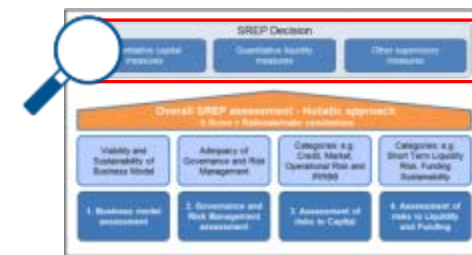
- Bendri SREP kapitalo reikalavimai susideda iš minimalaus nuosavų lėšų reikalavimo (8 %¹) ir papildomo nuosavų lėšų reikalavimo (P2R²)
- Jungtinio rezervo reikalavimas (CBR²)
- Rekomendacija linijiniu būdu pasiekti galutinius privalomus kapitalo pakankamumo koeficientus

Konkrečiai įstaigai taikomi kiekybiniai likvidumo reikalavimai

- Didesnis padengimo likvidžiuoju turtu rodiklis negu nustatytas minimumas
- Ilgesni „išgyvenimo“ laikotarpiai
- Nacionalinės priemonės

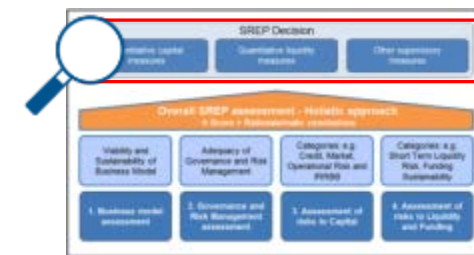
Kitos, kokybinės, priešžiūros priemonės

- Papildomos priešžiūros priemonės, nurodytos BPM reglamento 16 straipsnio 2 dalyje, apima, pvz., verslo apribojimus, reikalavimus mažinti riziką, apriboti arba gauti išankstinį pritarimą paskirstyti dividendus ir nustatyti įpareigojimą rengti papildomas ataskaitas arba jas teikti dažniau
- Informuojant apie SREP rezultatus nurodomas ir P2G, išreikštas kaip CET 1 koeficiento padidinimas

1 Ne mažiau kaip 56,25 % CET 1
2 Tik CET 1

SREP sprendimas – kapitalo priemonės

Be pokyčių

	2015 m. SREP	2016 m. SREP	2017 m. SREP
2 ramsčio kapitalas	2 ramstis (susietas su MDA kartele)	P2R (susietas su MDA kartele) P2G (nesusietas su MDA kartele)	P2R (susietas su MDA kartele) P2G (nesusietas su MDA kartele)
Kapitalo apsaugos rezervas (CCB)	Sutampa su 2 ramsčiais (bendras 2 ramsčio kapitalas)	nesutampa su 2 ramsčiais	nesutampa su 2 ramsčiais
CET 1 hierarchija	<p>* Mastelis nereikšmingas</p>	<p>* Mastelis nereikšmingas</p>	<p>* Mastelis nereikšmingas</p>
Kapitalo sudėtis	2 ramstis: 100 % CET 1	P2R ir P2G: 100 % CET 1	P2R ir P2G: 100 % CET 1
SREP sprendimas	CET 1 koeficientas	P2R: CET 1 koeficientas ir bendri SREP kapitalo reikalavimai (TSCR) ³ P2G: CET 1 koeficiento padidinimas	P2R: CET 1 koeficientas ir bendri SREP kapitalo reikalavimai (TSCR) ³ P2G: CET 1 koeficiento padidinimas

- 1 Bendriausias atvejis; gali būti taikomas specialus skaičiavimo būdas, priklausantis nuo to, kaip valstybė narė įgyvendina KRD IV 131 straipsnio 15 dalį.
- 2 Sisteminės rizikos rezervas
- 3 Jeigu trūksta kapitalo pagal 1 ramsčio (AT1/T2) reikalavimą, jis turi būti padengtas papildomu CET 1 kapitalu vykdant P2R reikalavimą (bet 2017 m. jau ne P2G reikalavimą)

Pastaba. EBI nuomonės dėl MDA įgyvendinimas ir 2016 m. liepos 1 d. pranešimas spaudai

Jei visa kita nesikeis, dabartinis sistemos kapitalo poreikis teikia užuominų dėl ateities

- Jei visa kita nesikeis, galima numatyti, kad ir kapitalo poreikis iš esmės nesikeis¹.
- Jei kredito įstaiga veikia arba numato veikti, neturėdama rekomenduojamo 2 ramsčio kapitalo, ji turėtų nedelsdama susisiekti su savo jungtine priežiūros grupe.
- Bankai taip pat turi atsižvelgti į sisteminius rezervus (G-SII, O-SII ir sisteminius rizikos rezervus) ir anticiklinį rezervą, kurie yra kapitalo struktūrinės dalys.
- ECB laikosi nuomonės, kad nuosavų lėšų reikalavimo sudėtinės dalys, kurios, pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 92 straipsnio 1 dalį neturi būti tenkinamos bendru 1 lygio nuosavu kapitalu [t. y. bankų turimas CET 1, kad būtų patenkinti 1 ramsčio AT1 / T2 reikalavimai], gali būti priskiriamos ir rekomenduojamam 2 ramsčio kapitalui su sąlyga, kad jos yra CET 1 kategorijos priemonės. Atsižvelgiant į tebevykstantį EBI darbą, tikėtina, kad ši pozicija bus pakoreguota⁴.

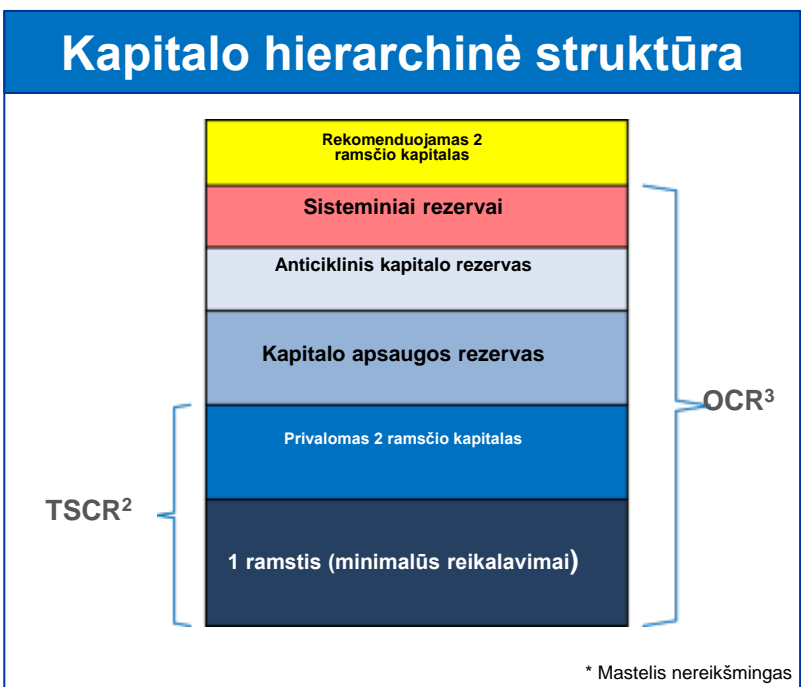
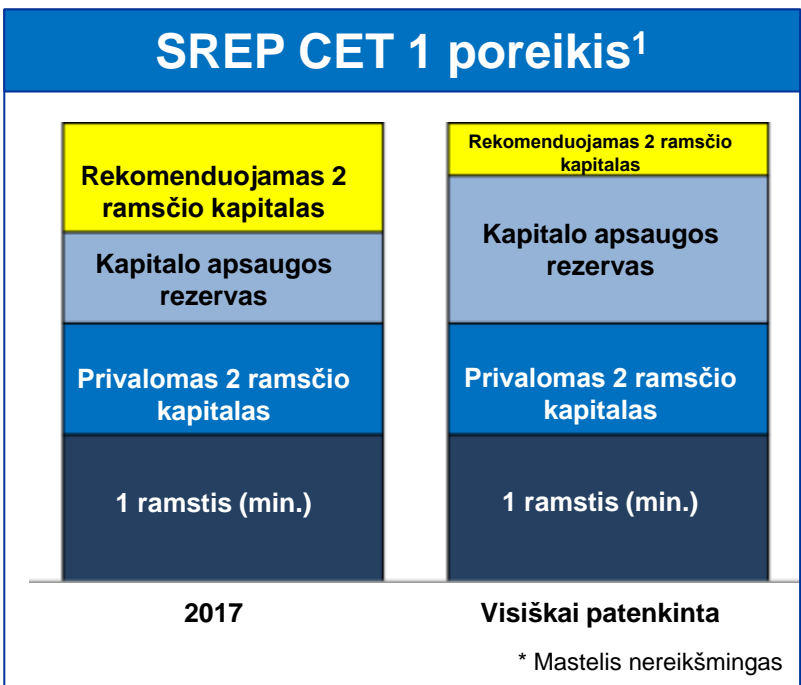
¹ Kapitalo poreikis reiškia 1 ramstį pridėjus P2R, kapitalo apsaugos rezervą ir P2G. Nepriklausomai nuo pereinamojo laikotarpio kapitalo apsaugos rezervo, bankai

turėtų numatyti, kad turės teigiamą P2G ir ateityje.

² TSCR: bendri SREP kapitalo reikalavimai

³ OCR: bendrieji kapitalo reikalavimai

⁴ Konsultacijos dėl EBI SREP gairių, § 400: Kompetentingos institucijos taip pat turėtų informuoti įstaigas, kad nuosavos lėšos, laikomos kaip rekomenduojamas 2 ramsčio kapitalas, negali būti naudojamas jokiems kitiems teisės aktuose nustatytiems reikalavimams užtikrinti (1 ramsčio kapitalui, privalomam 2 ramsčio kapitalui arba jungtinio rezervo reikalavimams) ir todėl negali būti naudojamas du kartus, t. y. užtikrinti rekomenduojamą 2 ramsčio kapitalą ir padengti AT1 arba T2 priemonių trūkumą, kad būtų įvykdytas bendras SREP kapitalo reikalavimas/TSCR, nustatytas atlikus testavimą nepalankiausiomis sąlygomis.“

SREP sprendimas – likvidumo priemonės

- Padengimo likvidžiuoju turtu rodiklio reikalavimas pradėtas taikyti 2015 m. spalio 1 d.
- Konkretūs likvidumo priemonių pavyzdžiai:
  - didesnis padengimo likvidžiuoju turtu rodiklis negu teisės aktais nustatytas minimumas,
  - konkretus minimalus „išgyvenimo“ laikotarpis,
  - minimalus likvidusis turtas.

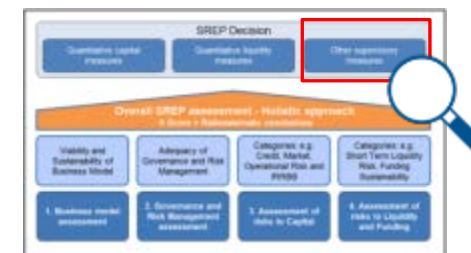

SREP sprendimas – kitos priežiūrinės priemonės

BMP reglamento 16 straipsnio 2 dalis

ECB turi šiuos įgaliojimus:

- a) reikalauti, kad įstaigos turėtų nuosavų lėšų, viršijančių nustatytus kapitalo reikalavimus;
- b) reikalauti, kad būtų sustiprinta tvarka, procesai, mechanizmai ir strategijos;
- c) reikalauti, kad įstaigos pateiktų priežiūros reikalavimų laikymosi atkūrimo planą ir nustatytą galutinį jo įgyvendinimo terminą (...);
- d) reikalauti, kad įstaigos taikytų specialią atidėjinių politiką arba turto tvarkymo tvarką nuosavų lėšų reikalavimų atžvilgiu;
- e) uždrausti arba apriboti įstaigų veiklą, sandorius ar tinklus arba reikalauti neinvestuoti į veiklą, kuri kelia pernelyg didelę riziką įstaigos patikimumui;
- f) reikalauti sumažinti įstaigų veiklai, produktams ir sistemoms būdingą riziką;
- g) reikalauti, kad įstaigos ribotų kintamąją atlyginimo dalį (...);
- h) reikalauti, kad įstaigos naudotų grynąjį pelną nuosavoms lėšoms sustiprinti;
- i) apriboti arba uždrausti įstaigos atliekamą paskirstymą akcininkams, nariams arba papildomų 1 lygio priemonių turėtojams, jeigu šis draudimas nebus laikomas atveju, kai įstaiga nevykdo savo įsipareigojimų;
- j) reikalauti papildomų ataskaitų arba dažniau jas teikti (...);
- k) nustatyti specialius likvidumo reikalavimus, įskaitant terminų nesutapimų turto ir įsipareigojimų atžvilgiu apribojimus;
- l) reikalauti atskleisti papildomą informaciją;
- m) bet kuriuo metu iš kredito įstaigų valdymo organo pašalinti narius.

Horizontalusis dialogas su sektoriumi

- ✓ Reguliarūs bankų asociacijų ir MP IV GD atstovų susitikimai
- ✓ Seminarai dalyvaujant atstovams iš visų svarbių įstaigų

Viešai paskelbta informacija

- ✓ Bankų priežiūros vadovas
- ✓ ECB pozicijos (pvz., dėl MDA, darbo užmokesčio, kt.)
- ✓ Priežiūros valdybos pirmininko ir pirmininko pavaduotojo kalbos
- ✓ Raštai EP nariams, klausymai, pasitarimai su EP nariais

Nuolatinis dialogas su bankais

- ✓ Priežiūros analizės programa (angl. *Supervisory Examination Programme*)
- ✓ Bankų ir JPG atstovų susitikimai (ypač prieš priimant SREP sprendimus – priežiūrinis dialogas)
- ✓ SREP sprendimai (teisė būti išklaustyti)

Bankai turi:

- ✓ žinių, reikalingų norint suprasti metodiką ir įvertinti riziką bei imtis tinkamų priemonių tobulėti,
- ✓ užtikrintumo, reikalingo planuojant kapitalą.

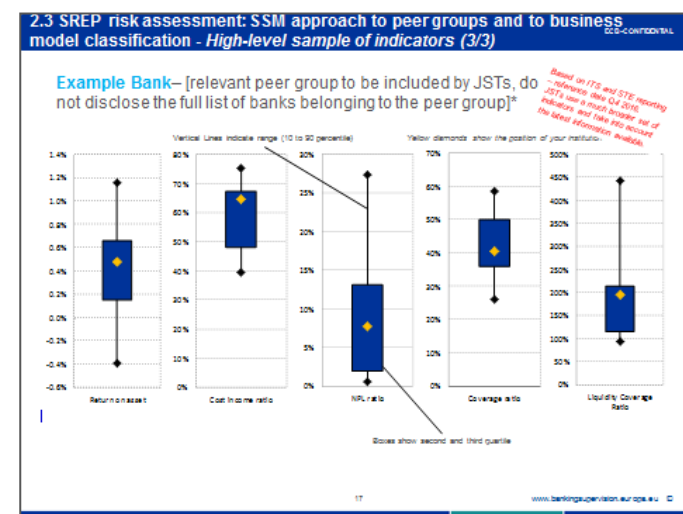
Pagerintas nuolatinis dialogas su bankais

SREP informacijos paketas

Siekiant užtikrinti nuoseklumą ir kokybę visoje euro zonoje visoms svarbioms įstaigoms teikiama ši informacija:

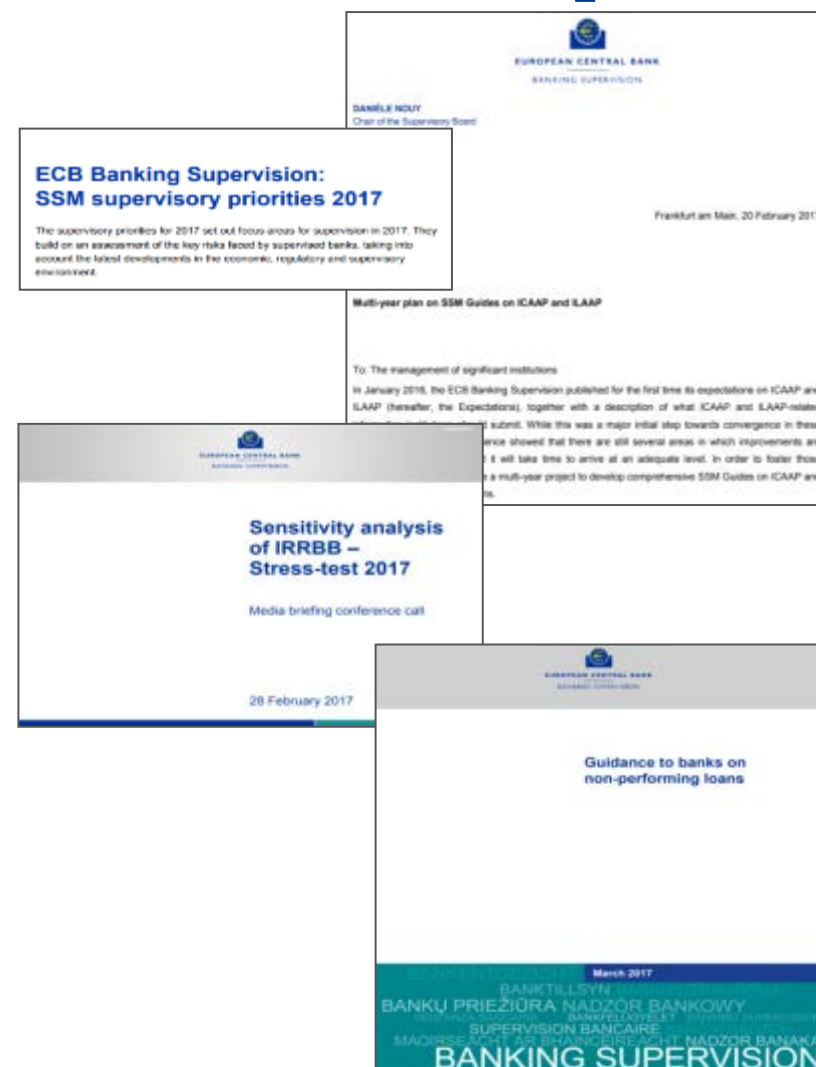
- galimų sprendimų pagrindiniai veiksniai (pvz., kapitalo, likvidumo ir kitos kokybinės individualiai taikomos priemonės)
- testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatų apžvalga
- panašių įstaigų pagrindinių rodiklių palyginimas

Tvirtesni viešieji ryšiai ir horizontalusis dialogas

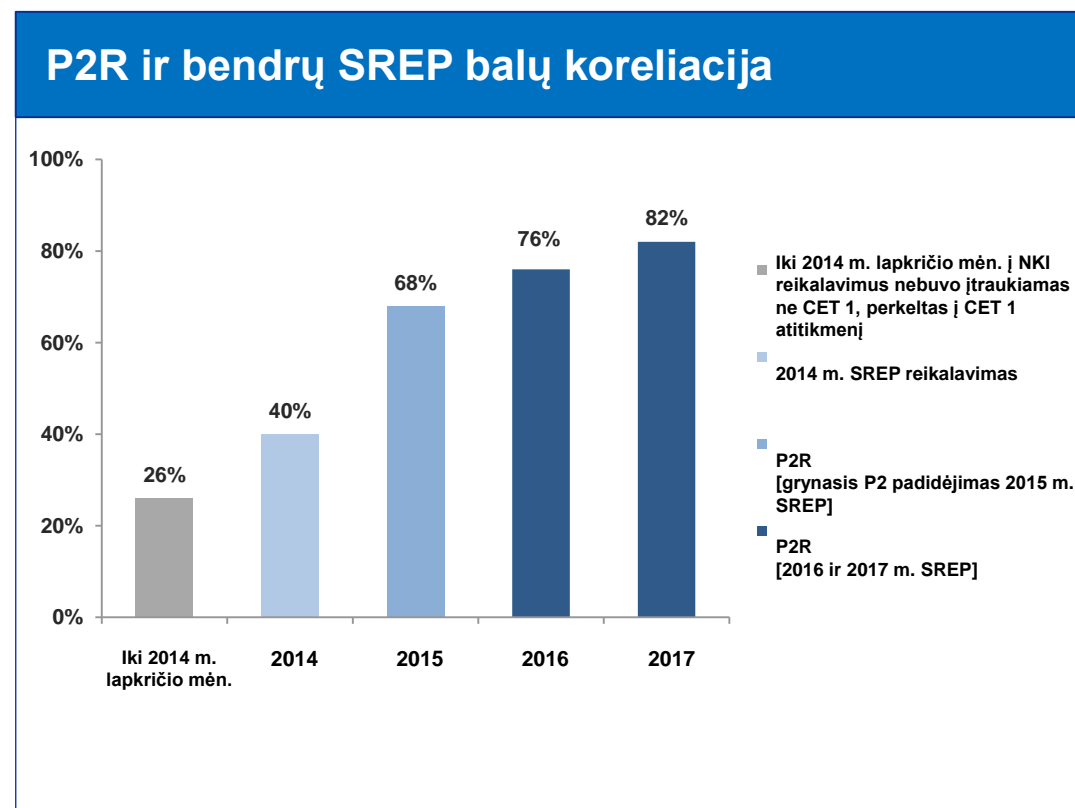
2017 m. SREP metu BPM didino šio proceso skaidrumą ir supratimą apie naujus pokyčius ir prioritetus:

- 2016 m. gruodis: paskelbiami 2017 m. BPM priežiūros prioritetai
- vasaris: daugiametis BPM vadovų dėl ICAAP ir ILAAP planas
- vasaris: ECB vykdoma IRRBB jautrumo analizė – 2017 m. testavimas nepalankiausiomis sąlygomis
- kovas: paskelbiamas rekomendacinis dokumentas bankams apie tai, kaip spręsti neveiksnių paskolų klausimą
- spalį: išsami informacija apie 2017 m. testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatus ir jų poveikį SREP – pokalbiai telefonu su bankų ryšių skyrių vadovais, analitikais ir žiniasklaidos atstovais
- lapkritis: pirmininko klausymas Europos Parlamente
- Daug susitikimų su bankų asociacijomis per visą ciklą

Trečiasis SREP ciklas buvo atliktas efektyviai ir paskatino vienodų sąlygų kūrimą

- **Pasiektas aukštas vienodumo lygis**
  - veiksmingai taikytas suvaržytosios nuomonės principas
  - stipresnis įstaigos rizikos profilio ir kapitalo poreikio tarpusavio ryšys
- **Pradėtos iniciatyvos:**
  - 2017 m. IRRBB jautrumo analizė – 2017 m. testavimas nepalankiausiomis sąlygomis
  - daugiametis planas, susijęs su BPM vadovais dėl ICAAP ir ILAAP
- **Tęstinis tobulinimas:**
  - SREP metodika toliau bus plėtojama taip, kad bankų veikla ir rizika būtų tinkamai stebimos ir vertinamos iš ateities perspektyvos.

Remiantis bankų, dėl kurių galutinis 2017 m. SREP sprendimas priimtas 2017 m. lapkričio 30 d., duomenimis

Pastaba.
Tarpusavio ryšys negali būti 100 %, nes rizika gali būti vertinama ir kitomis., pvz., kiekybinėmis, priemonėmis